A°. 1864. N°. 39.

Opregte Maandagsche

HAARLEMSCHE

COURANT

van 15 Februarij.

[Bij N°. 39 dezer Courant behoort een Vervolg.]

FRANKFORT, 12 Februarij.

De *Spenersche-Zeitung* kan niet gelooven, dat lord *Palmerston* aan de Denen den raad zou gegeven hebben om het Dannenwerk te ontruimen. „Heeft lord *Palmerston* dit werkelijk gedaan (zoo schrijft zij), dan heeft hij aan de Denen den slechtsten raad gegeven, dien hij hun in zijn eigen belang en in het hunne met mogelijkheid geven kon. Om welke reden toch ook het Dannenwerk zonder ernstigen tegenstand door de Denen ontruimd werd, in elk geval verrieden zij door hunnen aftogt aan geheel Europa de voosheid van hunne staatsinrigting en de volstrekte nietigheid van hunne pretensien. De daad zelve van dien aftogt moest hen verachtelijk maken, en geene der europesche mogendheden, Engeland medegerekend, kan op dit oogenblik den moed hebben om als pleitbezorgster optetreden van de combinatie van 1852; eene combinatie, die aangegaan werd, gelijk het heette, ter wille van den vrede en van het europesche evenwigt. Moet thans zelfs Engeland niet erkennen, dat de Denen misbruik hebben gemaakt van het Londensche tractaat, ten einde eene weerlooze duitsche bevolking naar willekeur onder het juk te kunnen brengen, en dat zij, van het eerste oogenblik af, dat van de duitsche zijde aan die weerloozen bijstand geboden is, hunne welbevestigde positie bij het Dannenwerk lafhartig verlaten hebben? Hoe zal dan nu Engeland, of hoe zullen andere europesche mogendheden er in slagen, het betoog te leveren, dat het tractaat van 1852 eene verstandige daad geweest is?"

Het blijkt thans uit officiële pruissische berigten, dat Flensburg het eerst bezet geworden is door pruissische troepen, en wel door drie regimenten kavallerie onder graaf *Münster*, na den overtogt over de Schley door Prins *Frederik Karel* in allerijl vooruitgezonden en zoo dra mogelijk door den Prins zelven, aan het hoofd van het gros der pruissische divisie, gevolgd. Er is noch te Idstedt, noch in de straten van Flensburg gestreden geworden. Toen de Pruissen Flensburg binnentrokken, stieten zij op de onaanzienlijke achterhoede der reeds afgetrokkene Denen. Deze verdedigden zich niet en werden krijgsgevangenen gemaakt, bij welke gelegenheid ook eenige stukken geschut en eene zekere hoeveelheid ammunitie den overwinnaars in handen vielen. Voorts werden door de Pruissen te Flensburg drie koopvaardijschepen veroverd, een driemaster en twee kleinere vaartuigen, die in de haven vastgevroren lagen.

Het bloedige gevecht bij Oversee is het gevolg geweest van de hardnekkigheid, waarmede een regiment deensche jagers, ten einde den aftogt der deensche hoofdmagt te dekken, aan de voorwaarts rukkende Oostenrijkers den weg versperd heeft. Het genoemde deensche regiment moet daarbij grootendeels omgekomen zijn. Het is bekend, dat de Oostenrijkers in dezen strijd ook hunnerzijds zware verliezen geleden hebben.

De uit Flensburg 7 Februarij gedagteekende proclamatie van den maarschalk *Wrangel* heeft op de vrienden der sleeswijk-holsteinsche zaak daar ter stede een onaangenamen indruk gemaakt. De maarschalk heeft namelijk verordend, dat alle burgerlijke ambtenaren zouden voortgaan met het waarnemen van hunne posten, en dat alle pogingen om een ander bestuur in Sleeswijk te vestigen met klem onderdrukt zouden worden. Desniettemin is de Prins-pretendent, volgens een in den loop van heden te Hamburg ontvangen berigt, ook te Flensburg uitgeroepen tot Hertog van Sleeswijk-Holstein.

Het door den heer *von der Pfordten*, namens de meerderheid van de sleeswijk-holsteinsche commissie der Bondsvergadering uitgebragte verslag, is verdeeld in 43 paragrafen of hoofdstukken. De conclusie van den rapporteur komt hierop neder, dat de Bonds-vergadering zoo dra mogelijk behoort overtegaan tot het erkennen van den Erfprins *van Augustenburg* als wettigen Hertog, niet van Holstein *en* Sleeswijk, maar alleen van Holstein.

Een diplomatiek correspondent van *l'Europe* geeft heden de verzekering, dat er in de onderscheidene kanselarijen van Europa op dit oogenblik met meer ernst dan ooit te voren gedacht wordt aan de mogelijkheid van het ontstaan van een Vereenigd Scandinavisch Koningrijk. Engeland, zegt hij, heeft aan Denemarken, door dit Rijk nu eens aantezetten tot het bieden van tegenstand, en het dan weder aan zich zelven en aan zijn noodlot overtelaten, den doodsteek gegeven. Oostenrijk en Pruissen doen dit even zeer, en wel door het uitlokken van een oorlog, welks gevolgen zij, in weerwil van hunne dagelijks herhaalde beloften aan Engeland en Frankrijk, niet in staat zijn te beteugelen. Duitschland doet met nadruk zijne regten op de deensche Hertogdommen gelden en wil die veroveren met de wapenen in de vuist. Rusland fluistert aan een ieder de betuigingen van zijn leedwezen en zijne goede verwachtingen voor de toekomst in, doch doet niets. Frankrijk is, nog voor de strijd uitgebroken was, opgetreden met eene ondubbelzinnige belijdenis van sympathie voor het nationaliteitsbeginsel. Koning *Christiaan IX* heeft, door last te geven tot een overhaasten, nutteloozen en noodlottigen terugtogt, zijn aanzien in Europa en de liefde van zijne deensche onderdanen verspeeld. Het is derhalve zoo vreemd niet, dat men het optreden van den Koning van Zweden, den kleinzoon van *Bernadotte*, als Koning van Scandinavie, thans niet langer aanmerkt als eene volstrekte hersenschim.

VAN DEN RIJN, 12 Februarij.

De pruissische commissaris voor Sleeswijk, de heer *v. Zedlitz*, heeft eene proclamatie uitgevaardigd, waarin wordt verklaard, dat het gezag van den Koning van Denemarken voorloopig in dat Hertogdom geschorst is, maar dat de landswetten verbindend zijn gebleven. De hoofdambtenaren zullen schriftelijk moeten verklaren, of zij bereid zijn om aan de bevelen der commissarissen van de twee mogendheden te gehoorzamen; bij gebreke daarvan worden zij in hunne betrekkingen geschorst. Ten gevolge van den staatkundigen toestand van het oogenblik en uithoofde van dien, worden alle staatkundige vereenigingen, en inzonderheid de zoodanige, welke met buitenlandsche in verband staan, gelijk alle staatkundige volksbewegingen, van welke partij dan ook, verboden, en mag, onder geene voorwaarde, eenige daad worden gepleegd, welke gerekend kan worden, de beslissing van het vraagstuk der erfopvolging vooruit te loopen.

Frankrijk heeft de volksbewegingen, welke in Sleeswijk hebben plaats gehad ten gunste van den Hertog *van Augustenburg*, na den intogt van de troepen der twee mogendheden in dat landschap, te baat genomen om de pruissische Regering te doen opmerken, dat, indien deze intogt soms met bedoelingen van territoriale veranderingen in verband mogt staan, Frankrijk kwalijk zou kunnen gedoogen, dat daarin op eene eenzijdige wijze werd voorzien. Men verzekert, dat de minister *v. Bismarck* dadelijk daarop heeft geantwoord, dat de vereischte bevelen reeds waren uitgevaardigd om dergelijke volksbewegingen te verbieden.

— Het berigt, dat alleen de deensche ruiterij naar Jutland is getrokken, en dat het overige van het deensche leger zich op Alsen heeft vereenigd, is bevestigd. Het is niet vermoedelijk, dat Pruissen tot een wapenstilstand zal besluiten, zoo lang Alsen door eene deensche krijgsmagt bezet blijft, welke van de zeezijde alle mogelijke versterking kan bekomen.

PARIJS, 11 Februarij.

De heden alhier van het tooneel des oorlogs ontvangene berigten zijn van weinig belang. Koning *Christiaan IX* heeft Sonderburg verlaten, naar men meldt, met het doel om naar zijne hoofdstad terugtekeeren. De voorstanders van dien Vorst hopen, dat hij voor oogen zal houden, dat zijn zoon te Athene een Koning vervangt, die alleen zijn troon heeft verloren, omdat hij te onpas op reis was gegaan. Volgens hen, zou, ingeval Koning *Christiaan* te midden van de thans bestaande zeer bedenkelijke verwikkelingen, te lang afwezig bleef, het zeer wel kunnen gebeuren, dat hij, in Kopenhage terugkomende, de deuren van zijn paleis gesloten vond. Inmiddels heeft de Koning, alvorens de reis naar Kopenhage aantenemen, eene proclamatie aan het leger afgekondigd, waarin de generaal *de Meza*, ter zake der ontruiming van het Dannenwerk, geheel wordt geregtvaardigd. De redenen, welke dien bevelhebber tot den terugtogt hebben doen besluiten, zijn thans genoegzaam bekend, en men weet ook, dat die als van zoo dringenden aard zijn beschouwd, dat in een door de voornaamste deensche krijgsoversten bijgewoonden krijgsraad, met 10 tegen 1 stem, tot de onverwijlde ontruiming van de linie van Sleeswijk is besloten.

— Onder dagteekening van 9 Februarij wordt uit Turin aan het *Journal des Débats* geschreven, dat de algemeene aandacht in Italie zeer gevestigd is op de verwikkelingen, welke noordelijk Europa thans oplevert. Het gouvernement te Turin gaat uit van het gevoelen, dat het vraagstuk der duitsche Hertogdommen geheel vreemd is aan Italie, 't welk zich dan ook volstrekt niet daarmede heeft intelaten. Maar door dat vraagstuk is Oostenrijk, 't welk ten aanzien van Italie in een staat van voortdurenden wapenstilstand verkeert, in eenen oorlog gewikkeld, waarvan de gevolgen kwalijk te berekenen zijn. Het italiaansche gouvernement gevoelt zich allezins bij magte om aan de omstandigheden het hoofd te bieden en om gebruik te maken van de voorkomende gelegenheden om zijn voordeel te doen. Het heeft dien ten gevolge maatregelen van voorzorg genomen en onder anderen 20 bataillons teruggeroepen uit het Zuiden, waar zij konden worden gemist. Verder zijn de kaders van de mobile nationale garde op het papier gebragt en zijn oorlogs-benoodigdheden aangeschaft. Het Bewind heeft echter gezorgd, dat deze maatregelen in stilte werden genomen, opdat niemand ze als eene uitdaging zou kunnen opnemen.

Volgens den berigtgever van de *Débats*, is het gezonde deel van de italiaansche bevolking te vrede met hetgeen geschiedt, en stelt het allezins vertrouwen in den Koning en in diens gouvernement. De bewegings-partij zou allen invloed hebben verloren, zoodat alle vrees was geweken, dat de Regering door haar, verder dan zij wilde, zou worden medegesleept. Maar dit zou zeker zijn, dat, ingeval de in Sleeswijk begonnen oorlog van meer algemeenen aard mogt worden, Italie zich zal doen gelden. Voor 't oogenblik wordt inmiddels de toestand niet uit Turin beheerscht, maar uit Kopenhage, en welligt, altijd volgens den correspondent van de *Débats*, uit Stockholm. De genoemde berigtgever voegt hier bij, dat men in Italie den oorlog meer verlangt dan vreest, vermits men gevoelt, dat de gewapende vrede voor dat land meer dan voor eenig ander bezwarend is. Men verlangt naar het einde van den voorloopigen toestand, maar dit verlangen gaat niet gepaard met eenig gevoel van ongeduld.

Den 10^{den} Februarij zou Koning *Victor Emmanuel* naar Milaan vertrekken, vergezeld door eenige zijner ministers. Het zeggen was, dat de aanhang van *Mazzini* voornemens was, eene openbare manifestatie te beproeven. Zulks scheen echter niemand te bekommeren, vermits men overtuigd was, dat daar, even als elders, die partij haar *prestige* te eenenmale had verloren.

— De republikeinsche *Siècle* behelst heden een hoofdartikel, getiteld: „*Wat wil Europa?*" waarin op den voorgrond wordt gesteld, dat zeer ten onregte velen zich verbeelden, dat te midden van den thans gevoerd wordenden strijd Europa Polen geheel vergeet, zoodat die heldhaftige natie meer en meer onder het juk van Rusland zal komen. De republikeinsche publicist is van het tegendeel overtuigd en verkondigt, dat men in den aanvang der aanstaande lente zal bespeuren, dat het zaad van de insurrectie slechts tijdelijk in zijne ontwikkeling is tegengehouden door het ijs van den winter. Alle illusien hebben thans een einde genomen. De zelfzucht van Engeland is helder voor den dag gekomen, terwijl ook Oostenrijk het masker heeft afgeworpen. Frankrijk alleen daarentegen staat nog in volle kracht, bezield met een warm gevoel van edele sympathie voor het heldhaftige Polen. Inderdaad zou men nu mogen vragen, wat Europa wil, terwijl aan de ééne zijde de volkeren worden gevonden, hakende naar vrijheid en onafhankelijkheid, en aan den anderen kant de Souvereinen, die over het algemeen eene geheel andere rigting verlangen te volgen. Overal worden thans elementen van twist en tweedragt bespeurd en zijn de zaden van den strijd rijkelijk gestrooid.

De republikeinsche schrijver wil, dat het heilige verbond der volkeren tot stand zal komen tegenover de heilige alliantie der Vorsten, en voorspelt, dat bij den schok der beide beginselen Frankrijk niet alleen zal staan. Volgens hem, weten de volkeren thans niet alleen wat zij willen en wat zij kunnen, maar ook waar zij de waarheid kunnen vinden. De democratie is de zon der wereld, en geene menschelijke magt is in staat om die zon te beletten, in al hare majesteit te verrijzen. Ten slotte zet hij uiteen, dat aan de Eider het kanon der geallieërden is gerigt tegen de duitsche democratie; dat Oostenrijk en Pruissen, stout door de behaalde zege, hunnen weg zullen vervolgen; dat niemand de toekomst met zekerheid kan voorspellen, maar dat men, met het oog op Polen, Venetie, Rome, Hongarije en Denemarken, in hun onderling verband, zich wel eenige rekenschap kan geven van mogelijke aanstaande gebeurtenissen.

PARIJS, 12 Februarij.

La France verzekert, dat de deensche generaal *de Meza*, van wien zij meent te weten, dat hij voor den Flensburger terugtogt zal moeten boeten met het verlies van zijne hooge waardigheid, Denemarken zal verlaten en zich vestigen zal in Engeland.

De *Correspondance Havas* acht het sluiten van een wapenstilstand tusschen Denemarken en de verbondene duitsche mogendheden hoogst onwaarschijnlijk. Er heerscht daartoe te Kopenhage, zegt zij, eene veel te sterke opgewondenheid.

Het laatstgenoemde orgaan vestigt de aandacht op de verbittering, die op dit oogenblik alom in Duitschland tegen Engeland heerscht. Te Berlijn en te Weenen, zoo beweert zij, haalt men de schouders op over de groote woorden, door graaf *Russell* en lord *Palmerston* in het Parlement gesproken, met betrekking tot de onschendbaarheid van het tractaat van 1852. Doch vooral te Munchen, te Dresden, te Stuttgart en aan de Hoven der kleinere duitsche Staten, die in den schoot der Bondsvergadering de meerderheid uitmaken, moet men zeer verontwaardigd zijn over de politiek van Groot-Brittannie. De Koning van Beijeren en de zijnen houden het er voor, zegt de *Correspondance Havas*, dat, indien Oostenrijk en Pruissen de leiding van het deensch-duitsche geschil op wederregtelijke wijze aan de Bonds-vergadering uit de handen genomen hebben, de schuld daarvan hoofdzakelijk aan Engeland moet geweten worden.

Behalve dat thans ook de italiaansche dagbladpers tegen Engeland te velde trekt, wordt deze mogendheid door de fransche regerings-organen bij voortduring hard gevallen. Onophoudelijk komen deze bladen terug op Engelands weigering om deeltenemen aan het door Keizer *Napoleon* beraamde Congres, en zoeken zij in het licht te stellen, dat de ministers van Koningin *Victoria*, door de verlegenheid, waarin zij zich op dit oogenblik bevinden, en door de minachting, waarmede Europa hen overlaadt, naar verdienste gestraft worden voor den onlangs door hen betoonden onwil.

Bij gelegenheid van het gisteren gegeven banket ten voordeele van de Suez-maatschappij, aan welk feest door omstreeks 2000 actionarissen en aanzienlijke genoodigden deelgenomen is, heeft Prins *Napoleon* eene rede uitgesproken, waarin het engelsche gouvernement alweder niet gespaard is geworden. Naar het schijnt, bestaat op dit oogenblik in Frankrijk de overtuiging, dat naar menschelijke berekening niets voortaan het welgelukken van de doorgraving der landengte van Suez zal kunnen verhinderen, en dat met name de tegenkanting van Engeland als voor goed gebroken moet beschouwd worden. Behalve Prins *Napoleon* hebben aan den genoemden maaltijd ook het woord gevoerd de heer *Ferdinand de Lesseps* en de Procureur-generaal *Dupin*.

LONDEN, 11 Februarij.

Het gisteren, op grond van een telegram uit Weenen, verbreide gerucht, dat het oostenrijksche gouvernement zich van het Londensche tractaat van 1852 ontslagen had verklaard, is gebleken onwaar te zijn. Het is ten spoedigste tegengesproken, zoowel van den kant der oostenrijksche Regering als door het telegrafische bureau van *Reuter*, bij 't welk die opgaaf ontvangen was.

Ons ministerieel avondblad, 't welk gisteren twijfel aan

de waarheid van het bedoelde gerucht aan den dag legde, zegt heden: „ De zaak was ook te gedrogtelijk om ze te kunnen gelooven. Van zulk eene snoode verbreking van een tractaat zou geen voorbeeld te vinden zijn, dan misschien in de geschiedboeken der achttiende eeuw. Oostenrijk beroemt zich op den eerbied, dien het voor tractaten heeft, en in weerwil van het Bismarcksche bijvoegsel bij de gelijkluidende verklaring van 31 Januarij, gelooven wij niet, dat Oostenrijk zijn woord zal breken. De twee duitsche mogendheden, derhalve, houden zich nog aan het tractaat van 1852."

Voorts sprekende over andere geruchten en opgaven, welke dezer dagen door buitenlandsche bladen verspreid zijn ten opzigte van de deensche zaak, verklaart het bedoelde orgaan van ons gouvernement, dat het eene onwaarheid is, dat het britsche gouvernement de Denen aangeraden zou hebben om het Dannenwerk te ontruimen. Engeland (zegt het) heeft dienaangaande geen raad gegeven; maar de generaal *Meza* is door de overmagt der duitsche troepen, die van voren en op zijne flank op hem aandrongen, tot het verstandige besluit gedwongen om terugtetrekken. — Even zeer is onwaar hetgeen nog onlangs door een deensch schrijver gezegd is, dat Engeland hulp aan Denemarken toegezegd zou hebben. „Engeland (dus vervolgt ons ministerieel avondblad) heeft het tractaat van 1852 tot standpunt aangenomen. Het wil zich niet over mogelijke gebeurtenissen uitlaten; dat is Engelands gewoonte niet. De duitsche mogendheden hebben beloften gedaan, en wij willen niet gelooven, dat zij die verbreken zullen. Doch er kunnen gebeurtenissen plaats grijpen, die Engeland er toe zouden kunnen bewegen om een anderen weg inteslaan, dan het tot dus ver gevolgd heeft. Het *Journal des Débats* merkt teregt aan, dat Groot-Brittannie sedert 1859 het gebruik van het kanon niet verleerd heeft. Tot op dit oogenblik zijn wij vrij; even vrij als degenen, die een minder werkdadig deel genomen hebben aan de pogingen om een oorlog te verhoeden."

— Berigten uit Nieuw-York van 28 en 29 Januarij [in telegrammen kortelijk vermeld] houden in, dat een kavallerie-corps der Separatisten, onder bevel van den generaal *Forster*, den 25sten Januarij de Tennessee-rivier overgetrokken is en Athene, in Alabama, aangevallen heeft, doch geslagen en tot den terugtogt genoodzaakt is. Een ander corps der Separatisten heeft gelijktijdig een aanval op Florence, mede in Alabama, gedaan, doch is insgelijks teruggedreven. — Volgens berigten uit Chattanoga, was de generaal *Jonhston*, die de krijgsmagt van de Separatisten in het noord-westen van Georgia commandeert, van Dalton zuidwaarts teruggetrokken. In de omstreken van Chattanoga, tot op een afstand van 45 (eng.) mijlen, waren nu geene troepen der Separatisten te vinden. Ten noorden van die plaats, bij Knoxville, werden daarentegen de Federalisten ernstig bedreigd door het vijandelijke leger van den generaal *Longstreet*. Volgens de laatste tijdingen uit Knoxville, van 20 Januarij, was men toen in die stad zelve zeer bevreesd voor een aanval.

Ofschoon de Separatisten uit al de vestingen aan de Mississippi verdreven zijn, belemmeren zij bij voortduring de vaart op die rivier. Naar men meldt, hebben zij in den laatsten tijd bij Granville en Millekens-Bend batterijen aan den oever opgeworpen, waardoor de vaart aldaar gestremd is.

Onder de te Nieuw-York loopende geruchten behoort, dat de generaal *Morgan*, een bekend partijganger der Separatisten, aanstalten maakte om met zeven regimenten ruiterij een inval in Kentucky te doen van den kant der bergpassen in het oostelijke gedeelte van dien Staat. — Volgens een ander gerucht, zou zich in het leger van *Lee* een oproerige geest beginnen te vertoonen. Twee regimenten hadden getracht te deserteren, doch waren daarin verhinderd.

— Het disconto der Eng. Bank is heden van 8 op 7 pc. verminderd.

De beurs was heden williger. De 3 pc. gecons. 90⅝ à ⅞ g. g.; op tijd 91⅛ à ¼.

LONDEN, 12 Februarij.

„ Naar men verneemt (zoo schrijft heden de *Morning-Post*), heeft het engelsche gouvernement aan de oorlogvoerende partijen in Sleeswijk eene wapenschorsing voorgesteld, waarvan het ontruimen van Sleeswijk door de Denen, met uitzondering van het eiland Alsen, de grondslag uitmaken zou.

„ Dit voorstel is ondersteund geworden door Frankrijk, Rusland en Zweden. Het kan tevens aangemerkt worden als eene inleiding tot het houden eener Conferentie, waardoor, naar men hoopt, de reeds zoo langen tijd aanhangige zaak der Hertogdommen voor goed geregeld worden zal."

's GRAVENHAGE, 13 Februarij.

Bij koninkl. besluit van 12 Januarij ll. heeft Z. M., beschikkende op het adres van den heer *Groen van Prinsterer* c. s. de statuten van de *Vereeniging van Christelijk Nationaal schoolonderwijs*, gevestigd te Amsterdam, goedgekeurd, en deze Vereeniging als regtspersoon erkend.

Het eerste art. van het reglement dezer Vereeniging luidt aldus:

„ De vereeniging, gegrond op de onveranderlijke waarheden, wier levenskracht zich in het tijdperk der Reformatie, ook hier te lande, voor Kerk en School, met zegenrijken luister geopenbaard heeft, is gewijd aan de bevordering van het Christelijk nationaal schoolonderwijs, en gaat daarbij van de volgende hoofdgedachten uit:

a. De inrigting der openbare school voor Roomschgezinde en Protestant, voor Israëliet en Christen, gelijk de wet van 13 Augustus 1857 (art. 16 en 23) ze voorschrijft, is voor de behoeften van eene Christelijke natie, en althans van den protestantschen Christen, geheel onvoldoende.

b. Zondag- en bijbelsche leerscholen, hoe wenschelijk ook, kunnen niet anders dan een tijdelijk en gebrekkig hulpmiddel zijn.

c. Geen wezenlijk redmiddel dan in de bijzondere school, gelijk ze burgerlijk en godsdienstig onderwijs te zamen omvat.

d. Verpligting van elke Christelijke, en dus ook van de Hervormde Kerk, om hierin te voorzien.

e. Verpligting der gemeenteleden, in overleg, zoo veel doenlijk, met herders en leeraars, om die taak overtenemen, waar de Kerk, in haar reglementairen vorm, werkeloos blijft.

f. Oprigting van scholen, waarin, bij onbelemmerd en doeltreffend gebruik der Heilige Schrift en trouwe voorstelling der volkshistorie, het onderwijs in nuttige kundigheden aan Christelijke opvoeding wordt dienstbaar gemaakt.

g. Verleenen van geldelijke tegemoetkoming, inzonderheid waar eigen belangstelling en veerkracht openbaar zijn."

— Z. M. de Koning heeft, op verzoek, eervol ontslag verleend aan den heer *J. H. Ameshof*, als pl. verv. kantonregter te Apeldoorn, en aan mr. *G. J. bn. v. Sijtsama*, als pl. verv. kanton-regter te Bergum.

— Bij de Tweede-Kamer is ingediend eene wet op de onteigening van perceelen voor den aanleg van een spoorweg van Kampen naar Zwolle.

HAARLEM, 12 Februarij.
Telegrafische Berigten.

BERLIJN, 12 Februarij. Een regiment Croaten, deel uitmakende van de oostenrijksche disivie-*von Gablenz*, heeft te Sleeswijk een zeker aantal huizen geplunderd. — Het sleeswijk-holsteinsche expeditie-leger voorziet zich van eene groote menigte vaartuigen, om daarmede den overtogt naar Alsen te beproeven. — Het eerste convooi deensche krijgsgevangenen is hier ter stede aangekomen.

HAMBURG, 12 Februarij. Alhier komen versche pruissische troepen aan. — De deensche cavalerie wordt gezegd, naar Jutland getrokken te zijn. — De Erfprins *van Augustenburg* is te Flensburg uitgeroepen geworden. — De Denen hebben in de Sond eene pruissische brik prijsgemaakt.

HAARLEM 13 Februarij.
Telegrafische berigten.

KOPENHAGE, 12 Februarij. Gisteren heeft bij Torvemosegaard een gevecht met de voorhoede van het deensche leger plaats gehad, waarbij de vijand is afgeslagen.

Heden heeft de vijand Jahrhaus bij Egersund bezet. Een gepantserd oorlogschip is derwaarts op reis.

DRESDEN, 12 Februarij. Men heeft berigt, dat de generaal *Wrangel* de Bonds-commissarissen van de hun opgedragen taak ontheven heeft verklaard, omdat zij verder zijn gegaan, dan hunne instructie veroorlooft; en dat ook reeds, in weerwil van het protest dezer commissarissen, een bataillon Pruissen in Altona is binnengetrokken.

HAMBURG, 12 Februarij. Den 10den heeft er eene verkenning plaats gehad van de stelling der Denen te Düppel. Twee compagnien van de pruissische voorhoede zijn daarbij met drie compagnien des vijands slaags geweest. Van de Pruissen zijn een officier en eenige manschappen gewond. De Denen hebben gevangenen verloren.

PETERSBURG, 13 Februarij. In Bokhara zijn twee zoogenaamde russische verspieders, beiden zijde-handelaren, aangehouden. De een is een Franschman; de ander een Italiaan.

LONDEN, 13 Februarij. De berigten van St. Domingo luiden gunstig voor de Spanjaarden. — In Peru worden pogingen aangewend om den vrede tusschen Columbia en Ecuador te herstellen.

WEENEN, 13 Februarij. Heden had in het Heerenhuis de aangekondigde beraadslaging over het buitengewone crediet ten behoeve van de sleeswijksche expeditie plaats. Graaf *Hartig* en de kardinaal *von Rauscher* uitten den wensch, dat het Londensche tractaat, hetwelk, zeiden zij, eene niet minder achtbare overeenkomst was dan andere verdragen, gehandhaafd worden zou. Volgens deze sprekers, moest het overige Duitschland doordrongen zijn van erkentelijkheid jegens Oostenrijk en Pruissen, omdat deze mogendheden, in het belang van den vrede van Europa, de occupatie van Sleeswijk voor hare rekening genomen hadden.

Graaf *Rechberg* verzekerde, dat het aangevraagde crediet voldoende zou zijn, aangezien men thans in Sleeswijk niets meer van den vijand te duchten had.

In de jongste zitting van het Huis der Afgevaardigden hebben deze er in toegestemd, dat het gouvernement pogingen zou aanwenden om voor de dienst van 1864 eene leening van 40 millioen aantegaan.

BERLIJN, 13 Februarij. Een te Stettin ontvangen brief van den pruissischen consul-generaal te Kopenhage behelst de mededeeling, afkomstig van den deenschen minister van Buitenlandsche Zaken, dat de duitsche schepen, waarop het embargo gelegd is geworden, over zes weken, te rekenen van den 1sten dezer maand, de deensche havens zullen mogen verlaten.

CHAMBÉRY, 13 Februarij. De schouwburg en het stadhuis alhier zijn dezen morgen tot op den grond toe afgebrand. Het verlies van menschenlevens heeft men bij deze ramp niet te betreuren.

FRANKFORT, 13 Februarij. Volgens het dagblad van Würzburg, zullen aanstaanden woensdag aldaar de conferentien geopend worden van de gemagtigden der vier koningrijken, de beide Hessen en Baden over de gemeenschappelijk te volgen gedragslijn, indien de erkenning van den Hertog *van Augustenburg* bij de Bonds-vergadering bezwaren ondervindt, en indien met het bezetten van Sleeswijk door de troepen der beide groote mogendheden de afscheiding van dat landschap van Denemarken niet wordt beoogd. Beijeren verlangt in elk geval wederkeerige verpligting tot het erkennen van het regt der Augustenburgers.

H. K. H. Prinses *Hendrik* heeft als prijs voor de armenloterij te Schermerhorn een prachtig gewerkt rug-kussen ten geschenke gegeven.

— Z. E. de minister van Binnenl. Zaken heeft gehoor verleend aan eene commissie uit 's Hertogenbosch, gelast, in verband met commissien uit Oss, Ravensteyn, Wichem en Nijmegen, om het verleenen der aangevraagde concessie te bevorderen voor den aanleg van een spoorweg van Nijmegen, langs Wichem, Ravesteyn, Oss, 's Hertogenbosch, naar Tilburg en verder naar de belgische grenzen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 13 Februarij. Den 12den dezer in **Texel** BINNENGEKOMEN: *Maese*, Harald, Galatz; *Elisabeth*, Eekhoff en *Perseverance*, Elliot, beide van Londen; *Wilhelmina*, Pohlman, Liverpool; *Dankbaarheid*, Lever, Inverkeithing; *Gogstadt*, Sundene, Riga, l. v. Tonsberg, met verlies van 2 ankers en kettingen; *Elia Zar*, Morck, Christiania; *Wilhelmina*, Bjerka, Frederikstad; *Kong Sverre*, Hansen, Laurvig; *Helena*, Tito, Bergen.

UITGEZEILD: *Norske Klippe*, Stibolt, Frederikstad. Wind z. z. w.

Den 12den dezer te **Helvoet** BINNENGEKOMEN: de stoomb. *Forest Queen*, Hartlepool; *Colletis*, Goole; *Archimedes*, Hamburg.

NIETS UITGEZEILD. Wind z. z. w.

Den 3den Jan. te Singapore binnengekomen: *J. C. Simony*, Kofoed, Rotterdam.

Den 16den Dec. van Manilla uitgezeild: *Zanzibar*, Hell, Batavia en Rotterdam.

Den 16den Dec. van Passaroeang uitgezeild: *Wassenaar*, Hofstee, Amsterdam.

Den 9den dezer te Triest binnengekomen: *Anna Maria Henriette*, de Jong, Amsterdam.

Den 3den dezer te Livorno binnengekomen: de stoomb. *Cycloop*, Amsterdam; en uitgezeild 2 dezer *Gesina*, Banting, Liverpool.

Den 6den dezer van Cadix uitgezeild: *Hillechina Reina*, Hazewinkel Muntendam, Rio Grande; *Sirene*, Schippers, Newjork.

Gepraaid: 3 Nov. op 11° z. b. en 100° o. l., *zes Gezusters*, Rutgers, Batavia naar Amsterdam.

AMSTERDAM, 13 Februarij. Heden is in **Texel** binnengekomen: *Nepthune*, Sunderland.

BEURS VAN AMSTERDAM.
Prijzen der Effecten.
13 *Februarij* 1864. 4½ *ure.*

Thesaurie 3½ p	89½	—	—
Kan. N.-Z 3 "	—	—	—
Ned. Bank 4 "	—	—	—
NEDERLAND.			
W. Schuld 2½ p	63⅞	—	—
" 3 "	76⅝	—	—
" 4 "	99 3/16	¼	—
Amort. Sd. 3½ "	—	—	—
Hand. op resc.	139⅞	—	—
" cont. 4½ p	—	—	—
" 1858 4 "	—	—	—
Aand. Holl. Sp.	—	—	—
Leen. " 4½ p	—	—	—
" " 4 "	—	—	—
Rijn Sp. . . 4½ "	—	—	—
" 2 L. 4½ "	—	—	—
" Shares . .	—	—	—
Cent.-M. Aand.	—	—	—
" Obl. *f*	119½	—	—
BELGIE.			
Cert. A. B. 2½ p	—	—	—
" *Roths.* 2½ "	55½	—	—
FRANKRIJK.			
Cert. . . . . 3 p	—	—	—
SPANJE.			
Oblig. . . . 2½ p	45⅛	—	—
" . . . . 3 "	52 3/16	—	—
" Bin. 3 "	49⅛	—	—
Amort. Schuld	—	—	—
Bew. Coup. . . .	—	—	—
PORTUGAL.			
Oblig. . . . . . 3 p	47⅛	—	—
" 56/62 3 "	46 15/16	47 1/16	46 15/16
" 1863 3 "	46⅞	47	—
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 5 p	101½	—	—
" 28/29 5 "	100¼	—	—
Cert. 31/33 5 "	—	—	—
" 1840 4 "	72¾	—	—
" O.2.3.4.1. 4 "	—	—	—
" 5 Leen. 4 "	—	—	—
Obl. 5 Ser. 5 "	75⅜	7/16	—
" 6 " 5 "	86½	¾	86¾
" Hamb. 5 "	—	—	—
" Lond. 5 "	—	—	—
" " 4½ "	—	—	—
" " 3 "	54⅞	55	55
" *Hope* 60 4½ "	89	—	—
" L. 62 5 "	86⅞	87⅛	87⅛
Insch. Ass. 6 "	—	—	—
Cert. " 6 "	—	—	—
Sp. A. vol. 5 "	186½	¾	186½
" " 4 "	160	—	—
" Hypot. 4½ "	—	—	—
POLEN.			
Aand. fl. 500 *f*	—	—	—
Oblig. . . . . . 4 p	—	—	—
A. S. Wars. 4 "	—	—	—
PRUISSEN.			
Oblig. . . . 4½ p	—	—	—
" 1859 5 "	—	—	—
Aand. 54 3½ "	—	—	—

OOSTENRIJK.			
Obl. *Goll* 5 p	—	—	—
" " 4 "	—	—	—
" Met. 5 "	55⅞	56⅛	55 15/16
" " 2½ "	28⅞	—	—
" r. Amst. 5 "	80¾	81	80 15/16
" Nat. 54. 5 "	62¼	½	62 5/16
W. Bank. 3 p *f*	—	—	—
" Aand. 39 "	—	—	—
" " 54 4 p	—	—	—
" " 60 5 "	—	—	—
Fr. Sp. Obl. *H. f*	121	—	—
BEIJEREN.			
Spoorw. Aand.	—	—	—
ITALIË.			
Cer. en Ins. 5 p	63	—	—
" *L. & B.*			
Burl. & Z. 5 "	—	—	—
Z.-S. Aand. 5 "	105	—	—
DENEMARKEN.			
Obl. Lond. 3 p	—	—	—
" L. 61 4 "	—	—	—
BRAZILIE.			
Geldl. 24. 5 p	98½	—	—
" 39 5 "	—	—	—
" 43 5 "	—	—	—
" 52/60 4½ "	84¾	—	—
PERU.			
Geld. 1854 4½ p	—	—	—
" Fran. 4½ "	—	—	—
ECUADOR.			
Obl. 1855 1 p	—	—	—
VENEZUELA.			
Oblig. . . . . 2 p	23⅜	⅝	23⅝
" . . . . 1 "	12 1/16	—	—
" L. 62 6 "	54¼	⅜	—
" " Con. 6 "	—	—	—
GRENADA.			
Oblig. . . . . 2 p	—	—	—
" gest. werk.	13½	9/16	—
" " uitg.	8¼	⅜	—
MEXICO.			
Oblig. . . . 3 p	36	⅛	36
N.-AMERICA.			
Phil. *Hope* A. *f*	—	—	—
" " B. "	—	—	—
" *Roths.* 6 p	—	—	—
Ill. Spw. Aand.	—	—	—
" Obl. C. B. 7 p	74⅛	—	—
Galv. Sp. Obl. 8 "	20½	—	—
" Stell. 8 "	—	—	—
Louisiana 5 "	77¾	—	—
Ver. Staten 5 "	64⅛	3/16	—
" " 6 "	67⅝	⅞	67⅝
" losb. 71 5 "	63½	—	—
" " 82 6 "	65 7/16	¾	65½
GRIEKENLAND.			
Obl. 1833 5 p	—	—	—
TURKIJE.			
Bin. Oblig. 6 p	45 3/16	⅜	45 5/16
Cert. " 6 "	130	—	—
Buit. " 6 "	—	—	—

Koers van het geld: Bel. 4. Prol. 4; ½. Disk. 5.

Aldus opgemaakt door het bestuur der *Effecten-Societeit*,

BOON HARTSINCK, *President.* — J. KLEEBLAD, 2e *Secretaris.*

Aanvankelijk was de markt flaauwer gestemd; later hebben de prijzen zich weder hersteld. Naar Venezuela's was eenige meerdere vraag. Over 't algemeen was de omzet onbeduidend.

WEENEN, 13 Februarij. De 5 pc. met. 71.80.

LONDEN, 13 Februarij. De 3 pc. gecons. 91⅜ à ½.

PARIJS, 13 Februarij. De 3 pc. renten 66 fr. 60.

Vertrek-uren, HOLLANDSCHE-SPOORWEG, 15 Dec. 1863.
Van Amsterdam naar Rotterdam.

Van Amsterdam 8 u 30; 11 u 20; 2 u 50; 4 u 30; 7 u 30; — van Haarlem 9 u 3; 11 u 53; 3 u 16; 5 u 5; 8 u 4; — van Leiden 10 u 4; 12 u 54; 3 u 59; 6 u 9; 9 u 8; — van 's Gravenhage 10 u 35; 1 u 25; 4 u 25; 6 u 40; 9 u 40; alleen tot Rotterdam 8 u 30, en 7 u 50; — van Delft 8 u 47; 10 u 52; 1 u 42; 4 u 41; 6 u 57; 8 u 8; 9 u 57; — van Schiedam 9 u 6; 11 u 12; 2 u 2; 4 u 58; 7 u 16; 8 u 27; 10 u 16.

Van Rotterdam naar Amsterdam.

Van Rotterdam 7 u 25; 10 u 25; 1 u 55; 3 u 30; 7 u 40; alleen tot 's Gravenhage 5 u 45; 10 u 2 (av.); op werkd. 12 u tot Schiedam; — van Schiedam 7 u 36; 10 u 36; 2 u 5; 3 u 41; 7 u 51; alleen tot 's Gravenhage 5 u 56; 10 u 13 (av.); — van Delft 7 u 55; 10 u 55; 2 u 22; 4 u 1; 8 u 11, alleen tot 's Gravenhage 6 u 16, en 10 u 32 (av.); — van 's Gravenhage 8 u 14; 11 u 14; 2 u 40; 4 u 20; 8 u 30; — van Leiden 8 u 46; 11 u 46; 3 u 5; 4 u 52; 9 u 3; — van Haarlem 9 u 50; 12 u 46; 3 u 47; 5 u 54; 10 u 6.

NEDERLANDSCHE RIJN-SPOORWEG.
Van Amsterdam naar Rotterdam.

Van Amsterdam 7 u 25; 10 u 25; 12 u 30; 6 u 35; (op w. d.) 4 u 30; (alleen tot Utrecht) 9 u 10. — Van Utrecht 6 u 10; 8 u 40; 11 u 40; 1 u 15; 7 u 50; (op w. d.) 5 u 35. — Van Gouda 7 u 30; 9 u 20; 12 u 44; 1 u 53; 8 u 40; (op w. d.) 6 u 27.

Van Rotterdam naar Amsterdam.

Van Rotterdam 6 u 55; 9 u 50; 12 u 25; 5 u 55; (op w. d.) 2 u 10; (alleen tot Utrecht) 9 u 15. — Van Gouda 7 u 32; 10 u 28; 12 u 46; 6 u 29; (op w. d.) 2 u 42; (alleen tot Utrecht) 9 u 55. — Van Utrecht 6 u 30; 8 u 25; 11 u 25; 1 u 28; 7 u 35 (op w. d.) 3 u 35.

Van Amsterdam naar Arnhem en Emmerik.

Van Amsterdam 7 u 25; 12 u 30; 6 u 35; (alleen tot Arnhem) 10 u 25 (v. m.); (alleen op w. d. tot Arnhem) 4 u 30; (alleen tot Utrecht) 9 u 10 (av.) — Van Utrecht 8 u 35; 1 u 25; 7 u 45; (alleen tot Arnhem) 11 u 35; (alleen op w. d. tot Arnhem) 5 u 40. — Van Arnhem 10 u 24; 2 u 35; 9 u 25; (alleen op w. d.) 3 u 50.

Van Emmerik naar Arnhem en Amsterdam.

Van Emmerik 8 u 20; 10 u 54; 4 u 35; (op w. d. alleen tot Utrecht) 11 u. — Van Arnhem 6 u 30; 9 u 37; 11 u 55; 5 u 55; (op w. d. alleen tot Utrecht) 1 u. — Van Utrecht 6 u 30; 8 u 25; 11 u 25; 1 u 28; 7 u 35; (op w. d.) 3 u 35.

STAATS-SPOORWEGEN.
Van Breda naar Tilburg.

Van Breda 10 u 15; 3 u; 8 u 55; — van Tilburg 8 u 30; 11 u; 4 u 30.

Van Tilburg naar Bergen-op-Zoom.

Van Tilburg 6 u; 11 u 55; 4 u 50; — van Breda 6 u 45 12 u 40; 5 u 35; — van Rozendaal 9 u 5; 1 u 45; 7 u 40; — van Bergen 7 u 5; 1 u; 5 u 55; — van Rozendaal 9 u 5; 1 u 40; 7 u 45; — van Breda 10 u; 2 u 35; 8 u 40.

Van Leeuwarden naar Harlingen.

Van Leeuwarden 6 u 30; 12 u; 4 u; — van Franeker 7 u; 12 u 38; 4 u 38; — van Harlingen 8 u 15; 2 u 30; 5 u 15; — van Franeker 8 u 30; 2 u 47; 5 u 37.

CENTRAAL-SPOORWEG.
Van Utrecht naar Hattem (Zwolle.)

Van Utrecht 8 u 55; 1 u 45; 8 u 5; — van Amersfoort 9 u 36;

2 u 30; 8 u 48; — van Harderwijk 10 u 25; 3 u 30; 9 u 37; — van Hattem 5 u 10; 10 u 5; 4 u 23; — van Harderwijk 6 u 18; 11 u 14; 5 u 29; — van Amersfoort 7 u 11; 11 u 57; 6 u 19.

BELGISCHE-SPOORWEG.

Van Antwerpen naar Breda en Rotterdam 7 u 50; 12 u 20; 5 u 50; — van Breda naar Antwerpen en Rotterdam 6 u 45; 12 u 40; 5 u 35 av.; — Van Rotterdam naar Breda en Antwerpen 10 u 30; 3 u 10.

MAASTRICHTSCHE-SPOORWEGEN.

Van Aken naar Maastricht 7 u; 10 u 30; 11 u 37; 3 u 54; — van Maastricht naar Aken 8 u 20; 8 u 50; 11 u 40, 5 u 10; — van Maastricht naar Landen 5 u 30; 12 u 28; 5 u; — van Landen naar Maastricht 9 u 10; 3 u 30; 7 u 30; — Van Maastricht naar Luik 8 u 15; 11 u 35; 1 u; 5 u 10.

ZANGSCHOOL.

Aan belanghebbenden wordt kennis gegeven, dat met 1° Maart eene **nieuwe klasse** opgerigt zal worden op de *Zangschool der Haarl. Afd. der Maatsch. tot bevordering der Toonk.* Diegenen, welke voor kinderen daarvan gebruik wenschen te maken, gelieven daarvan tijdig opgave te doen bij den Heer W. B. WEIDNER, of bij den ondergeteekende. SCHNEEVOOGT, Secretaris.

NEDERLANDSCHE VEREENIGING VOOR ISRAËL.

OPENBARE VERGADERING in het lokaal in de Ridderstraat, Dingsdag 16 Februarij, 's avonds te half 8 ure. Spreker de Heer MOLLIS, welke in de volgende maand als Zendeling onder Israël naar Suriname zal vertrekken.

Vrijdag 19 Februarij, 's avonds te 8 ure, ter gelegenheid van 's Konings verjaardag, **OPENBARE BIDSTOND.**

*** Bij de aanstaande verkiezing van een lid voor de Provinciale Staten van Zuid-Holland (district Sliedrecht), wordt als een knap en onafhankelijk man aanbevolen **Mr. S. C. VAN APPELTERE**, Notaris te Gorinchem.

ONDERWIJZERS IN LEVENDE TALEN.

Zij, die genegen zijn de betrekking van **HOOFD-ONDERWIJZER** van den 1sten Mei 1864 af waar te nemen te Sappemeer, tot het geven van onderwijs in de levende talen, wis- en zeevaartkunde, enz., worden uitgenoodigd, onder overlegging der daartoe vereischte stukken, vóór den 1sten Maart 1864, de voorwaarden *franco* intezenden aan den burgemeester van Sappemeer.

Burgemeester en Wethouders der gemeente Sappemeer,

Sappemeer, 5 *Februarij* 1864.

T. VENEMA Az.
De Wethouder,
S. VAN DELDEN.

Apothekers-bediende.

In Amsterdam wordt in eene Apotheek met p° April of Mei gevraagd, een bekwaam **BEDIENDE**, van de P. G. en solied gedrag, tegen kost, inwoning en goed salaris. Adres, *franco* brieven, onder ltt. A. P., bij den Boekhandelaar W. WILLEMS, Vijzelstraat, Amsterdam.

HEEREN MOLENAARS!

Een **JONGELING**, oud 18 jaren, P. G., vroeger op een wind-korenmolen werkzaam geweest zijnde, vraagt wederom plaatsing, kunnende hij van gedrag als anderzins de beste getuigenis overleggen. Gegadigden adresseren zich, met *gefrankeerde* brieven, onder de letters H. L., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

*** Wordt verlangd in de societeit der IJzersmederij te Zaandijk een **MEESTERKNECHT**, geschikt voor vuur en bankwerk, en bekend met het molenwerk. Adres in *persoon* of *franco* brieven voor 1° Maart bij SIBBELE DE BOER te Zaandijk.

*** Ongehuwde mannelijke en vrouwelijke **BEDIENDEN**, van knappe burgerlijke afkomst en van onbesproken gedrag, kunnen tegen een *goed loon*, met uitzigt op verhooging, in eene *voordeelige betrekking* worden geplaatst. Adres *in persoon*, des morgens voor 10 uur, bij den Boek-Papier & Muziekhandelaar F. J. MACDONALD, in de St. Jansstraat, te Haarlem.

*** Eene **JUFVROUW**, van fatsoenlijke afkomst, P. G., biedt zich tegen 1 Mei of later aan als Jufvrouw van gezelschap of wel ter oppassing van eene ziekelijke of bejaarde dame. Ook is zij niet ongenegen, in de huishouding, onder de leiding van de vrouw des huizes, waartenemen. Zij is in staat, de beste getuigen en informatien te kunnen overleggen. Adres, met *franco* brieven, onder lett. S., bij den Boekhandelaar M. M. COUVÉE, Lange Pooten, 's Gravenhage.

HUISHOUDSTER.

Eene fatsoenlijke **BURGER JUFVROUW**, Pr. Godsdienst, ruim 30 jaren oud, de belangen der huishouding behartigende in een zeer druk gezin, wenscht zich met primo Maart of April te verplaatsen in eene huishouding met of zonder kinderen. Er zal meer op een geschikten huisselijken omgang dan op salaris gelet worden. Ook zoude zij niet ongenegen zijn zich met eene hollandsche familie naar Oost-Indië te begeven. Zij is in staat, onderwijs te geven in alle vrouwelijke handwerken en is van de voldoendste informatien voorzien. Adres, *franco*, onder lett. G. M. B., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

ADVERTENTIE.

On demande dans une ville du Limbourg, pour le 1er Mai prochain, une **BONNE** *munie de bons certificats, sachant le Français, la couture et surtout la confection des robes, et capable de surveiller 3 enfants de* 6, 10 *et* 13 *ans. S'adresser, par lettres affranchies, sous les initiales A. B., à Mr. A. KNOOP, Klein Heiligland, Harlem.*

*** Door bijzondere omstandigheden te KOOP een gevestigd **BIER- en KOFFIJHUIS** met **BILJARD**, staande op een zeer geschikten en goeden stand te Haarlem, waarvan men bewijzen kan, dat sints jaren een *ruim* bestaan oplevert. Adres, met *franco* brieven, onder lett. B. K., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland, aldaar.

*** Een fatsoenlijk burger meisje, 22 jaren oud, P. G., wenscht tegen Mei geplaatst te worden als **KINDERJUFVROUW**; zij kan goed linnen- en wollen naaijen en met de wasch omgaan, is zeer gezond en opgeruimd van humeur en gewoon met kinderen omtegaan, waarvan zij, ook uit hare tegenwoordige betrekking, de meest voldoende getuigen kan overleggen. Adres, met *franco* brieven, onder lett. A. K., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

Flanelle de santé d'hiver.

Le soussigné a l'honneur d'annoncer qu'il vient de recevoir une nouvelle **Flanelle de santé**, *préparée par un nouveau procédé chimique, qui l'empeche de jaunir et retressir au lavage quelconque.*

Amsterdam, Kerkstraat Z. 503, *près l'Amstel.*

J. B. F. DONCKERWOLCKE, Chemisier.

NATIONALE MILITIE.

De ondergeteekende, commissionnairs, wonende te Amsterdam, nemen de vrijheid allen te berigten, dat hun kantoor geopend is van des morgens 9 tot 3 en des middags van 5 tot 8 ure, op den hoek van de Warmoesstraat en Halsteeg, n°. 77, buurt I., bij den Heer J. KEYSER, tot het stellen van **PLAATSVERVANGERS en NUMMERVERWISSELAARS**, voor land- en zeemilitie, onder soliede voorwaarden, te betalen hetzij *contant*, in termijnen of na volbragten diensttijd. Verzoeken UEd. gunst en recommandatie, daar allen op eene prompte bediening kunnen rekenen en voor zoo min mogelijken prijs worden bediend. UEd. Dienaars,

D. BROUWER & S. VAN DAL.

LIJDERS,

die aan de zoo hoogst onaangename kwaal lijdende zijn, bestaande in het ongevoelig afloopen van het Water, of daarmede gepaard gaande uitvloeijing, kunnen hiervan geheel genezen worden. Nadere inlichting met *franco* **Brieven** Lett. P. P., bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** UIT DE HAND TE KOOP, **om dadelijk te aanvaarden**, een **HUIS**, *ingerigt tot tapperij*, waarachter eene afzonderlijke **WONING, STALLING, KOETS- en WAGENHUIZEN**, benevens een stuk **BOUWLAND, bijzonder geschikt voor Bloembollenteelt**, alles staande en gelegen bij elkander op een der voornaamste dorpen van Noord-Holland. Men adressere zich, met *franco* brieven, onder de letter W, bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

GENEESKUNDIGE ZAAK.

Op een groot dorp in de prov. Gelderland bestaat er gelegenheid voor een Doctor in de Genees-, Heel- en Verloskunde om op billijke voorwaarden eene **GENEESKUNDIGE ZAAK**, benevens **APOTHEEK** overtenemen, en zich te vestigen op eene plaats, welke steeds eene goede praktijk heeft opgeleverd. Adres, letter F, *franco*, aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

*** Te KOOP de **HOFSTEDE *MEER EN BOSCH***, te Heemstede, nabij het dorp en den Haarlemmermeer-polder, geschikt voor *zomer-* en *winterverblijf*, met heerenhuis, koetshuis, stalling, tuinmanswoning en zoo voorts: alles in den besten staat.

De grond groot 3 bunders.

Adres, Notaris DE BOOY te Haarlem.

*** VERKOOPING TE HAARLEM, in de St. Jansstraat wijk 1 n°. 8, op Dingsdag en Woensdag den 15e en 16e Maart 1864.— **C. L. SARLET** Makelaar, zal verkoopen, ten overstaan van den Notaris **D. H. VAN ZUTPHEN**, den **INBOEDEL, BOEKEN**, enz., nagelaten door wijlen den Heer DUMENI.— Zie latere advertentie.—

NB. In dezen Boedel, kunnen goederen bijgevoegd worden.

*** **W. J. ELSENHORST** Makelaar, zal, *op Dingsdag den 15den Maart* 1864 en volgende dagen, telkens *des voormiddags te* 10 *ure precies*, in de Warmoesstraat voor het huis get. w. 3 n°. 68 te Haarlem, verkoopen: **HUISRAAD, MEUBELEN en INBOEDEL**, als: een lit d'ange en andere ledikanten, speel-, thee-, canapé-, schaak- en andere tafels, stoelen, eene canapé, chiffonnière, ladetafel, penant- en andere kastjes, karpetten, gangloopers, gordijnen, eene accuraat loopende pendule, porcelein, kristal-, glas-, roomkleur aarde-, verlakt-, koper-, tin-, blik- en ijzerwerk, waaronder een spaaroven, kagchels, haardstellen en hetgeen verder tot eenen deftigen inboedel behoort en te koop zal worden aangeboden; benevens **JUWEELEN**, gemaakt **GOUD-, TAFEL-** en ander **ZILVERWERK**, waaronder *thee- en tabakspotten*, een *vuurkomfoor*, *inktkokers* en *kinderspeelgoed*.

De goederen zijn Zaturdag en Zondag 12 en 13 Maart 1864 particulier en Maandag 14 Maart 1864 op den gewonen tijd voor een ieder te zien.

PUBLIEKE VERKOOPING op Vlieland.

De Burgemeester van VLIELAND, als daartoe gemagtigd, is van meening, op

Woensdag den 24sten Februarij a. s.,

des voormiddags 10 ure, aan het dorp Vlieland, om *contant geld*, te verkoopen:

A. 8 stuks meerendeels nieuwe zeilen, 1 kabel, 5 trossen, 3 ankers, 2 nieuwe kettingen, watervaten, rondhouten, 3 booten, eenige marsschootkettingen, p. m. 1300 nederl. ponden geel en 230 nederl. ponden rood koper, eene partij kleedingstukken, eene partij gekapt staand- en loopend touwwerk, eene groote hoeveelheid deksdeelen en wrakhout en hetgeen verder gepresenteerd zal worden.

B. *Denzelfden dag, des avonds 6 ure:*
5 kisten spermaceti.
2 vaten teer.

C. 590 stuks oost-zeesche balken, lang van 3,64 el tot 8,40 el, dik 16 duim bij 26 duim.
3725 stuks oost-zeesche deelen, lang van 1,96 el tot 6,44 el, dik van 2,5 duim tot 8 duim, breed van 16 duim tot 28 duim.

Liggende, grootendeels behoorlijk gekaveld, op den Havendijk te Vlieland en aldaar van heden af voor een ieder te bezigtigen.

Nadere informatien zijn, op *franco* aanvrage, te bekomen ten kantore van den Burgemeester te Vlieland.

PUBLIEKE VERKOOPING op Vlieland.

Kapitein **Z. HELMERS**, gevoerd hebbende het op den 4den Januarij 1864 te Vlieland gestrande kofschip *Dolphijn*, komende van Frederikstad naar Harlingen, is van meening, als daartoe gemagtigd, op

Donderdag den 25sten Februarij a. s.,

des voormiddags 10 ure, aan het dorp Vlieland, om *contant geld*, te verkoopen:

A. 23 stuks zeilen, 1 werpanker, 2 stukken ketting, 1 kabeltouw, 5 trossen, koperen pompen, kompassen, lantaarns, scheepsklok, barometer, watervaten, rondhouten, kombuis, koperen ketels, koksgereedschappen, eene partij gekapt staand en loopend touwwerk, een boot en hetgeen verder gepresenteerd zal worden.

B. *Voorts denzelfden dag, des avonds 6 ure*, de uit genoemd schip geborgene lading, bestaande in:
570 stuks noordsche balken, lang van 3,64 el tot 7 el, dik en breed van 23 duim tot 40 duim.
100 stuks noordsche deelen.

Liggende, behoorlijk gekaveld, in de nabijheid van de haven van Vlieland en aldaar van heden af voor een ieder te bezigtigen.

Nadere informatien zijn, op *franco* aanvrage, te bekomen ten kantore van den Heer Burgemeester van Vlieland.

PUBLIEKE VERKOOPING van BALKEN en PLANKEN op Texel.

Kapitein **AREND TELLESSEN**, gevoerd hebbende de noordsche brik *Dag*, van Sundswal naar Bristol bestemd geweest, presenteert op

Donderdag 25 Februarij 1864,

's avonds 7 ure, in het logement *de Lindeboom*, aan den Burg op Texel, ten overstaan van den Notaris **JOHANNES LUDOVICUS KIKKERT**, publiek te verkoopen:

822 stuks greenen zweedsche **BALKEN**, lang van 5,35 tot 19,20 el, vierk. dik 20 bij 25 tot 33 bij 33 duim.

1170 greenen **DEELEN**, 7 bij 23 duim, lang van 2,26 tot 7,35 el.

Uitmakende de lading van genoemd brikschip, zoo als dezelve nabij de los- en ladingplaats te de Cocksdorp en op de Haven van Texel, behoorlijk gekaveld, is liggende.

Nadere informatien, op *franco* aanvrage, te bekomen bij den Heer CONINCK WESTENBERG, Vice-Consul van Zweden en Noorwegen, en bij den Notaris KIKKERT voornoemd.

Publieke Verkooping,

op Woensdag den 17den Februarij 1864, des morgens 10 ure, aan het havenhoofd te Nieuwediep, gemeente Helder, ten overstaan van den Notaris **BERNARDUS WEBENDLIJN SMIT**, van:

Het WRAK,

van het nieuw gekoperd schoonerschip *Alpine*, gevoerd geweest door Kapt. *Benist*, zoo als hetzelve op de Noorderhaaks is zittende, met de zich daarin nog bevindende lading, kina en verwhout; zoomede van de geborgene scheepsgereedschappen, als: 5 ankers, 1 ankerketting, ra's, 2 masten, touwwerk, blokken, koper, rondhout en hetgeen verder zal worden gepresenteerd.

Welke goederen 2 dagen vóór den verkoop, aan het hoofd voormeld, behoorlijk gekaveld zullen liggen, ter bezigtiging van gegadigden.

Nadere informatien ten kantore van genoemden Notaris *Smit* te Helder.

*** **H. C. TOMBERGH** Makelaar, zal, op Zaturdag den 12den Maart 1864, des avonds na vijf ure, in het logement „*de Gouden Leeuw*", in de Zijlstraat, te Haarlem, in publieke veiling verkoopen, ten overstaan van den Notaris **Mr. H. A. F. D. VAN MEEUWEN**:

Een bijzonder groot, hecht, sterk en weldoortimmerd **WINKELHUIS en ERVE met TUIN**, waarin sedert een en een halve eeuw de *kruideniers-affaire* met goed succes is en nog wordt uitgeoefend, benevens een daarachter verheeld groot **PAKHUIS en ERVE**, alles staande en gelegen aan de w. z. van de Kleine Houtstraat op den hoek van de Minnebroedersteeg, te Haarlem, mitsgaders de daaraan verbondene gebouwen in de Minnebroedersteeg, ingerigt tot oliepakhuis en koffijbranderij en alle de losse en vaste gereedschappen tot gemelde affaire behoorende; zijnde het woonhuis voorzien van alle gemakken en van diverse zoo beneden- als bovenkamers, met afzonderlijke opgang in de Kleine Houtstraat, ten noorden waarvan eene gemeene poort waarin gemeld perceel een uitgang heeft, get. wijk 3 nummero 206 en 205, kadastraal bekend sectie littera D. nummero 420 en 421, ter gezamentlijke grootte van 3 roeden, 56 ellen.

Breeder bij biljetten omschreven, nadere informatien bij bovengemelden Makelaar. De bewijzen van eigendom en veilcondities zullen acht dagen vóór en op den verkoopdag ter visie liggen ten kantore van den Notaris voornoemd.

LEESGEZELSCHAPPEN.

Bij **J. HEYNIS Tz.** te Zaandijk is van de pers gekomen en alom te bekomen:

Studiën des Levens
door
CARITUS.

1 Deel postformaat . . . . . . *f* 2,40.

Aan liefhebbers van humor en satyre wordt dit werk bijzonder aanbevolen.

*** *Het kerkbestuur van de cathedraal en parochiekerk van den H. Joseph te* HAARLEM berigt aan de **houders** van **obligatiën**, voortspruitende uit de geldleening groot *f* 30,000, in 1843 aangegaan, dat van heden af, tegen teruggave der Talons, de nieuwe **COUPONS-BLADEN** verkrijgbaar zijn bij den Penningmeester P. A. DE BRUYN, in de Korte Begijnenstraat, te Haarlem.

Haarlem, 15 *Februarij* 1864. Namens het kerkbestuur, H. VAN BEEK.

*** Degenen, welke iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan of onder zich berustende mogten hebben behoorende tot den boedel en nalatenschap van den Heer LEONARDUS CAMERLING, in leven genees- en heelmeester te Sloten (Noord-Holland), en aldaar onlangs overleden, worden verzocht, daarvan vóór den 1sten Maart 1864 schriftelijke opgave, betaling of afgifte te doen ten kantore van den Notaris J. W. ROELOFFS VALK, te Nieuwer-Amstel. Brieven *franco*.

*** Al de genen, die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de onder het voorregt van boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschap van DIRK TROMP, in leven timmerman te Beverwijk en aldaar op den 29sten December 1863 overleden, worden verzocht, daarvan opgave of betaling te doen bij DIRK CORNELISSE, koopman te Beverwijk, vóór den 1sten Maart 1864.

Burgemeester en Wethouders van LEYDEN doen te weten, dat eerlang zal worden overgegaan tot de benoeming van een **HULP-ONDERWIJZER** aan de openbare school voor meer uitgebreid lager onderwijs der 2de klasse, voor jongens, die den rang van hoofd-onderwijzer bezit en eene acte van bekwaamheid tot het geven van onderwijs in de fransche taal, tegen genot eener jaarwedde van *f* 600.—, weshalve zij, die verlangen voor deze betrekking in aanmerking te komen, worden uitgenoodigd, hunne bewijsstukken van bekwaamheid en goed zedelijk gedrag, vóór of op 20 Februarij e. k., ter plaatselijke secretarie, *portvrij* in te zenden.

Leyden, 4 *Februarij* 1864.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

Hulp-onderwijzer.

Aan de openbare school voor gewoon lager onderwijs te Gouderak verlangt men tegen 1e April aanstaande een **HULP-ONDERWIJZER**. De voordeelen aan die betrekking verbonden zijn *f* 350,— jaarlijksch tractement, en bij veel vrijen tijd gunstige gelegenheid tot opleiding ook voor vreemde talen. Brieven *franco*, aan den Burgemeester dier gemeente.

BREDA, ENZ.

Bij een hoofd-onderwijzer in Z.-H. bestaat gelegenheid tot opleiding voor **JONGE LIEDEN**, voor de Academie van Breda, enz., op aannemelijke voorwaarden. Adres, *franco*, letters P. P., bij den Boekhandelaar P. C. HOOG te Rotterdam.

*** Een **BLOEMIST**, volkomen bekend met het kweeken van hiacinten en bijgewassen, handel en administratie, wenscht zich te **associëren**, met een fatsoenlijk **JONG MENSCH**, welke genegenheid heeft, zich in bovengenoemd vak te begeven. *Franco*, onder n°. 37, aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

*** Gevraagd, zoo spoedig mogelijk, een **RIJTUIG-** of een **WAGENMAKER** en een **SMID**, van goed gedrag en bekwaam voor hun werk, door STAM te Bennebroek, bij Haarlem. Brieven *franco*.

Gemeente-Secretaris.

Ten gevolge van het op zijn verzoek verleend eervol ontslag, aan den Heer *T. W. C. Merkens*, wordt te Asperen, provincie Zuid-Holland, onmiddelijk gevraagd een **GEMEENTE-SECRETARIS**, op eene jaarwedde van *f* 290, aan welke betrekking, onder goedkeuring van Heeren Gedeputeerde Staten, zal verbonden worden het ambt van *gemeente-ontvanger*, op eene jaarlijksche bezoldiging van *f* 90. Vereischten zijn *grondige kennis der gemeentelijke administratie en goed zedelijk gedrag*. Brieven *franco*, aan den Heer Burgemeester van Asperen.

MODISTE.

Eene bekwame **TWEEDE WERKSTER**, P. G., biedt zich aan tegen April a. s. Zij is ook niet ongenegen om naar Indië te vertrekken. Adres, *franco*, onder letter W, bij den Boekhandelaar H. B. BREIJER te Arnhem.

VOORJAARS BLOEMBOLLEN ENZ.

De Bloemist **A. OUTSHOORN** te Oegsgeest bij Leiden, heeft de eer te berigten, dat, van heden af op *franco* order *à contant*, alom wordt toezonden, dubb. ranonkelen en dubb. annemonen in div. kleuren, per 200 stuks *f* 3. — Gladiolussen dito, per 100 stuks *f* 6. — Fararia's, per 100 stuks *f* 5. — Dhalia's extra, per 30 soorten *f* 15. — Extra bloemzaden, 150 soorten *f* 7,50. En bij open water, rozen op stam, 30 div. *f* 28. — Rozen op struik, 100 div. *f* 25. — Vaste planten, 100 soorten *f* 15. — Rozen maandbloeijers, per 100 stuks *f* 20. Alles geschikt ter versiering der tuin.

DEPOT.

Men zag zich gaarne belast met den verkoop van een of meer soliede **ARTIKELEN**. Omtrent soliditeit en relatien kunnen de verlangde inlichtingen verstrekt worden. Adres, onder letters A. Z., *franco*, bij den Boekhandelaar E. E. VON MÜNCHEN te Haarlem.

Uit de Hand te Koop

tegen 1e Mei 1864, een zeer logeabel, net onderhouden **HEERENHUIS** en **TUIN**, in het dorp Lisse, aan den straatweg, met zes beneden- en twee bovenkamers, keuken, kelders, zolders en schuur. Te bevragen bij den Timmerman C. VAN DER ZAAL te Lisse. Brieven *franco*.

WINTERTUIN — JARDIN D'HIVER.

E. H. KRELAGE en ZOON, Bloemisten en Zaadhandelaars te *Haarlem*, berigten, dat van heden af hun **WINTERTUIN** weder op dezelfde wijze als vroeger, ter bezigtiging is geopend.

De **WINTERTUIN** bevindt zich op de Bloemisterij aan den Kleinen Houtweg, n°. 146. De *ingang* is door de laan naast het kantoor.

Met *rijtuig* kan men tot voor den wintertuin komen; de *inrij* is door de gemelde laan aan den Kleinen Houtweg, de *uitrij* door den Lange Poelaan.

De wintertuin is voor inwoners van Haarlem en omstreken dagelijks, behalve des Zondags, geopend, *van twee tot vier ure des namiddags*. Aan vreemdelingen zal, zoo veel mogelijk, ook op andere tijden toegang worden verleend.

In den wintertuin vindt men steeds eene ruime keuze van bloeijende- en andere planten, terwijl er tevens Bouquetten, enz., voor elk doel worden vervaardigd.

Op dezelfde uren als de wintertuin is in de lokalen 146, Kleine Houtweg, opengesteld, eene **TENTOONSTELLING VAN VOORWERPEN VAN GEDROOGDE NATUURLIJKE BLOEMEN, IMMORTELLEN, MOSSEN EN GRASSEN**, ter welker bezigtiging men beleefdelijk wordt uitgenoodigd.

CATALOGI EN PRIJS COURANTEN
van E. H. KRELAGE en ZOON te Haarlem.

Sedert 1 Januarij ll. zijn de volgende **CATALOGI en PRIJS-COURANTEN** uitgegeven en aan de gewone correspondenten der Bloemisterij verzonden; terwijl die op schriftelijke en onderteekende *franco* aanvragen dezelve worden afgegeven:

N°. 5. Voorwerpen van natuurlijke gedroogde Bloemen, Immortellen, Mossen en Grassen. *Tweede uitgave.*
N°. 6. Gedroogde Groenten, *derde uitgave*, en verschbewaarde Groenten.
N°. 7. Bouquetten, andere voorwerpen en versieringen van levende Bloemen. Wintertuin.
N°. 8. Dahlia's, in wortels.

Verdere volgnummers dezer catalogi zijn ter perse gelegd.
Deze catalogi zijn in den regel zeer uitvoerig, van beschrijvingen voorzien, en ten deele door afbeeldingen opgeluisterd.

*** Bij **A. C. KRUSEMAN** te Haarlem, is verschenen:

Dr. A. PIERSON,

I. RIGTING EN LEVEN.

2 deeltjes. Prijs........ *f* 3,90.

II. DE OORSPRONG DER MODERNE RIGTING.

TWEEDE HERZIENE EN VERMEERDERDE UITGAVE.

Prijs........ *f* 1,90.

III. DE BETEEKENIS DER KUNST VOOR HET ZEDELIJK LEVEN.

Prijs........ *f* –,40.

IV. ZWAKHEID EN KRACHT.

Prijs........ *f* –,50.

VAN Dr. A. RÉVILLE,

I. HANDBOEK VOOR GODSDIENST-ONDERWIJS.

Vertaald door **A. W. C. BERNS.**

Prijs........ *f* 1,90.

II. HET LEVEN VAN JEZUS, VAN ERNEST RENAN.

VERDEDIGING EN KRITIEK.
Uit het Fransch, door
A. G. VAN ANROOY.

Prijs........ *f* –,75.

*** Een gehuwd **KOETSIER**, van de Prot. G., middelbaren leeftijd, van zijn jeugd af in het vak opgebragt, kunnende jonge paarden aanrijden en bekwaam in al wat tot het vak behoort, zag zich gaarne tegen p° Mei geplaatst, voorzien van goede getuigenis wegens gedrag en bekwaamheid. Hierop reflecterende adressere men zich *franco*, letters O. F., bij den Boekhandelaar H. W. WILLEMS, Koningsplein, te Amsterdam.

*** Heden komt van de pers en is bij de meeste Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

DE MINNARIJEN EN LIEFDE'S AVONTUREN van Napoleon III

NAAR DE OORSPRONKELIJKE FRANSCHE UITGAVE VAN **LES AMOURS DE NAPOLÉON III** DOOR DEN SCHRIJVER VAN *La femme de César*.—

Prijs per aflevering 25 cents. Compleet in 12 of 14 afleveringen.—

INHOUD DER 1e AFLEVERING

I

Lodewijk Napoleon en de jonge Elise. — Reis naar Augsburg. — Zijne aankomst in het Collegie. — Ergerlijke Liefde's Avonturen. — Hij kleedt zich als bloemenmeisje om eene Schoone Florentijnsche Signora te verleiden. — Verbittering van zijne tegenpartij. — Hij daagt den echtgenoot uit en vlugt lafhartig zoo als zijn neef Jerôme voor den hertog van Aumalé.—

II

Lodewijk Napoleon's liefde voor Mevrouw Gordon. — Zij wordt een der Hoofd Agenten van Lodewijk Napoleon. — Haar deelneming aan de zamenzwering te Straatsburg. — Lafhartigheid van den Prins en van den Heer Fialin de Persigny. — de Persigny vlugt. — Ondankbaarheid van Lodewijk Bonaparte. — Armoede van Mevrouw Gordon die in het hospitaal sterft. — Waarheid van dit verhaal. — Vertrek van Lodewijk Bonaparte naar Amerika. — Zijne gevangenschap aldaar. — Zijne vrijstelling.—

Tegen primo Mei e. k. te **HUUR** binnen Haarlem twee gemeubeleerde **KAMERS**, à *f* 25 's maands, voor een eenig Heer, gelegen aan het station. Brieven *franco*, aan den Muziekhandelaar JOHs. STRAATMAN te Haarlem.

W. J. Thieme & Cie te Zutphen

hebben uitgegeven:
Kaart van **SLEESWIJK-HOLSTEIN** in kleuren. Prijs 30 Cents.

BRABENDER'S VERBETERDE ALIZARIN-INKT

is volkomen vrij van zuren, zoo dat de stalen pennen er niet door worden aangedaan; zij vloeit gemakkelijk uit de pen, is bij den aanvang niet zoo bleek als andere inktsoorten en verandert zeer spoedig in het schoonste zwart. Zij verdikt niet, noch in de pen, noch in den inktkoker en beschimmelt nooit.

Ondanks haare vloeibaarheid, is deze Alizarin-inkt tevens voor copiëer-inkt uitmuntend geschikt.

Prijs 60, 40, 30 en 20 cents het glazen tonnetje.

Roode en Blaauwe Inkt,

brillant van kleur en goed vloeibaar, het fleschje 20 cents.

De zoo gezochte **Gillot's Correspondentie-Pennen** n°. 382, n°. 417 en n°. 0118, in ¼ gros-doosjes genakt zijn weder voorhanden.

VERKOOPHUIS, te Amsterdam.

Haarlem, *J. P. Kerthem.*
Wed. *de Lange en van Ek.*
Alkmaar, *J. Brongers Gz.*
Beverwijk, *D. Mijsberg.*
Delft, wed. *I. T. Wegner.*
Dordrecht, *H. W. Veth.*
Enkhuizen, *J. Rienderhoff Gz.*
's Hage, *Sack & C°.*
Hoogwoud, *H. Storm.*
Hoorn, *P. J. Ruttenberg.*
Koog a/d. Zaan, *H. de Jager.*
Krommenie, Wed. *K. J. van Treychel.*
Leyden, *L. G. Dirks*, Verkoophuis, Donkere Steeg.
Medemblik, *K. H. Idema.*
Monnikendam, *K. Sm.*
Nieuwe-Diep, *P. Gelhard.*
W. F. Bruinsle.
Carel A. J. Rosendaal.
Purmerend, *S. J. Veth.*
Rhenen, *G. J. van de Waal.*
Schagen, *W. A. Hazeu.*
Uitgeest, Wed. *J. Dees.*
Wormerveer, *G. Groot*; Drogist.
Zaandam, *K. Niemeijer.*
Bruijn & Landwehr.
Zalt-Bommel, *J. G. Bender.*
A. G. Huyskes.

En in de bekende Depôts in de andere steden. (2/16 64.)

(*Zie verder het verbolg.*)

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ en ZONEN.

VERVOLG van de *Maandagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 15 Februarij 1864.

Vijf en veertigjarige echtvereeniging van CORNELIS VAN SCHOORL Gz.
en
EVERTJE BAKKER.
SCHAGERBRUG in de *Zijpe*,
14 Februarij 1864.

25jarige echtvereeniging van:
BOUDEWIJN BAKKER SOMBEEK
en
HENDERIKA ANTHONIA DRUP.
OOSTHUIZEN, 13 Februarij 1864.

*** Ondertrouwd:
AMSTERDAM, L. J. W. BENSCHOP
11 Februarij 1864. en
Eenige kennisgeving. A. E. J. BRYCE.

*** Getrouwd:
DEVENTER, K. LOUMAN
11 Februarij 1864. en
E. MEINSMA.

*** Gehuwd:
HAARLEMMERLIEDE c. a., G. J. EVERTSEN,
11 Februarij 1864. van *Utrecht*, met
A. FABER.

*** Den 9den Februarij 1864 te BREDA voorspoedig bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *M. C. ENGERINGH — SODENKAMP*.

*** Voorspoedig bevallen van een ZOON *H. J. VAN HEES*, geliefde echtgenoote van H. C. SCHÄUIKES.
BREDA, den 9den Februarij 1864.

*** Heden beviel door Gods goedheid van een welgeschapen ZOON *E. VAN DER ZANDE*, geboren *HIENSCH*.
KERKWERVE, 9 Februarij 1864.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *J. E. NOORDUYN*, geliefde echtgenoote van S. BLOM.
NIJMEGEN, 9 Februarij 1864.

*** Bevallen van eene DOCHTER de Hoog-Welgeboren Vrouwe *CATHARINA JOHANNA QUINTUS*, geboren *QUINTUS*.
GRONINGEN, 10 Februarij 1864.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER *H. C. DE CHAUFEPIÉ — BÜCHLER*.
Huize BUITENRUST, bij *St. Oedenrode*, 10 Februarij 1864.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *PEETERTJE EIJKELHOFF*, geliefde echtgenoote van
J. W. F. HABERMEHL.
NIEUWVEEN n/b. *Alphen*, 10 Februarij 1864.

*** Bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *J. F. H. VAN KAATHOVEN*, geb. *VAN OVERZEE*.
LEIDEN, 11 Februarij 1864.

*** Bevallen van eene DOCHTER *M. C. VAN DER BURG — VAN WELIJ*.
'sGRAVENHAGE, 12 Februarij 1864.
Eenige en algemeene kennisgave.

*** Bevallen van eene DOCHTER *HERMANCE EVERWINE LEVERT, LOTZ*.
AMSTERDAM, 12 Februarij 1864.

*** Te SAMARANG is op den 2den December overleden mijn geliefde oudste zoon WIJGER WAARDENBURG, in den ouderdom van 36 jaren.
Wede. P. A. G. WAARDENBURG,
HARMENS.

*** Op den 23sten Januarij 1864 overleed te DELFT, in den ouderdom van ruim 66 jaren, de Heer WILLEM GEORGE FREDERIK VERMAASEN, weduwenaar van *Christina Margaretha Donij*, in leven Instituteur te *'s Gravenhage*, diep betreurd door zijne kinderen, behuwd-kinderen, verdere betrekkingen en vele vrienden.
Uit aller naam,
B. E. VERMAASEN,
wed. *S. J. Breem*.
Wegens buitenlandsche betrekkingen eerst nu geplaatst.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 69 jaren, onze waarde vader en behuwd-vader, de Weledele Heer MATTHIJS TIEDEMAN BRUINIER, tot diepe droefheid van ons en zijne verdere betrekkingen.
ALKMAAR, K. PERK.
27 Januarij 1864. W. PERK — VAN BREDA.
Wegens buitenlandsche betrekkingen eerst heden geplaatst.

*** Te DORDRECHT is op den 2den Februarij 1864, in den ouderdom van 86 jaren overleden, Vrouwe SUZANNA WILHELMINA VAN MEETEREN, weduwe van den Wel-Eerw. Zeer Gel. Heer *P. M. Brouwer*, in leven rustend Predikant van *Groote Lindt* en *Heer Oudelands Ambacht*.
Om buitenlandsche betrekkingen wordt dit berigt eerst nu geplaatst.

*** Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, onze geliefde moeder ANNA MARIA POORTERMANS, laatst weduwe van Mr. *H. B. van Daalen*, in den ouderdom van ruim 81 jaren.
In aller naam,
H. W. VOLLENHOVEN VAN DAALEN.
WAGENINGEN, den 7den Februarij 1864.

*** Heden overleed de Wel-Edel Gestrenge Heer Mr. PETRUS GERHARD PAUL VAN RADEN, zeer geliefde oudste zoon van M. G. VAN RADEN,
DOESBORGH, Gepn. Luitt. Kol. der Artillerie.
7 Februarij 1864. Eenige kennisgeving.

*** HUIZUM, 8 Februarij 1864. Onze geliefde moeder RIJCKA HENRICA VAN VELSEN, weduwe van den Heer *E. C. Wiersma*, overleed heden, in den gezegenden ouderdom van ruim 80 jaren. *Uit aller naam*,
Eenige kennisgeving. C. WIERSMA.

*** Heden overleed, in den ouderdom van bijna 41 jaren, mijne hartelijk geliefde echtgenoote JOHANNA HENRIETTE VAN DRUYNEN, mij nalatende vijf kinderen.
M. J. LUPS.
VIERSSEN, 8 Februarij 1864.

*** Op den 8sten dezer overleed te KAMPEN, tot onze diepe droefheid en die onzer naaste betrekkingen, onze hartelijk geliefde oudste zoon ANTONIE HENDRIK GERARDUS, Korporaal titulair bij het Instructie-Bataillon, in den ouderdom van ruim 18 jaren.
OVERVEEN, G. VAN WAGENINGEN.
Februarij 1864. C. M. VAN WAGENINGEN, RETEL.

*** Heden overleed mijn geliefde jongste zoon CORNELIS, in den ouderdom van bijna 18 jaren.
BODEGRAVEN, Weduwe C. BREEKLAND,
8 Februarij 1864. BRUNT.
Eenige kennisgeving.

*** BALK, den 9den Februarij 1864. Heden overleed, in den ouderdom van 50 jaren en 8 maanden, mijn dierbare echtgenoot, de Heer GERRIJT ZANDSTRA, Notaris alhier, na eene allergelukkigste echtvereeniging van ruim 9 jaren.
A. VELLINGA,
wed. *G. Zandstra*.

*** Heden overleed alhier mijn geliefde echtgenoot, de Heer JOHANNES KELLER, in den ouderdom van ruim 72 jaren. M. B. GOOSSENS,
WINTERSWIJK, wed. *Keller*.
9 Februarij 1864.

*** Heden overleed ons geliefd jongste zoontje HERMAN, in den jeugdigen leeftijd van 19 weken.
BLOKZIJL, JOHs. PAUW.
9 Februarij 1864. F. PAUW, VENEMA.

*** Na een zeer zwaar en langdurig lijden, bezweek heden nog onverwachts, mijne innig geliefde echtgenoote, Vrouwe AMELIA MARIA GOLL VAN FRANCKENSTEIN, in den ouderdom van 71 jaren. Ruim 32 jaren mogt ik in het gelukkigste huwelijk met haar doorleven, en mijne kinderen hadden in haar eene lieve moeder wedergevonden. Wij treuren om ons droevig verlies, maar danken ook God voor een zoo lang bezit en verblijden ons in hare zalige rust, waarnaar zij zoo verlangende uitzag.
VELP, D. H. WILDSCHUT,
den 9den Februarij 1864. Emer. Pred. van *Amsterdam*.
Ik verzoek al mijne vrienden, deze algemeene aankondiging, voor zich zelven als eene bijzondere kennisgeving wel te willen aannemen.

*** Heden overleed op het alleronverwachts mijne geliefde echtgenoote HENDRINA BARREVOET, in den ouderdom van 68 jaren. Ik verlies in haar eene trouwe en zorghebbende huismoeder, met wien ik ruim dertig jaren was verbonden. DR. KLINKERT.
HAARLEM, 9 Februarij 1864.

*** Heden overleed, na een smartelijk lijden, tot bittere droefheid van mij, mijnen zoon en behuwd-dochter, mijn hartelijk geliefde echtgenoot HENDRIK BRONKHORST, in den ouderdom van 64 jaren, na eene gelukkige echtvereeniging van bijna 38 jaren.
HAARLEM, Wed. H. BRONKHORST,
9 Februarij 1864. geb. WIJNANTS.

*** ZWOLLE, 10 Februarij 1864. Heden namiddag ontsliep, zacht en kalm, na een lijden van bijna elf weken, onze innig geliefde eenigst overgebleven zoon CORNELIS JAN, in den bloeijenden leeftijd van bijna dertien jaren.
Dr. S. P. KROS.
J. J. C. KROS — VAN DAM VAN ISSELT.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot diepe droefheid harer kinderen, in den ouderdom van 87 jaren, MARIE LOUISE WILLER, weduwe van *Pierre Mounier*, in leven Predikant bij de Waalsche gemeente te *Rotterdam*.
NIJMEGEN, *Uit aller naam*,
10 Februarij 1864. P. J. J. MOUNIER.

*** Heden overleed onze geliefde moeder en behuwdmoeder ALEXANDRINA HUIJSER, weduwe van den Heer *Jacob van Dijk*, in den ouderdom van ruim 78 jaren.
SCHIEDAM, P. J. VAN DIJK.
11 Februarij E. M. VAN DIJK — KNAPPERT.
1864. H. M. VAN DIJK.

*** Ons veel geliefd zoontje ADRIANUS, overleed heden, na eene hevige ziekte, in den ouderdom van bijna 7 jaren. JAN VIS ALBZ.
SYDINA PRINS.
WORMERVEER, 11 Februarij 1864.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, na eene ziekte van weinige dagen, onze hartelijk geliefde moeder, Vrouwe E. KÖHLER, echtgenoote van wijlen den Wel-Edel Gestrengen Heer *H. J. Oosterdiep*, gepd. Kaptn. der Infe., in den gezegenden ouderdom van 90 jaren en 10 dagen.
J. M. OOSTERDIEP,
AMSTERDAM, weduwe van *J. Fiers Vleugels*.
10 Februarij 1864. W. J. H. OOSTERDIEP,
Majoor der Infanterie.

*** Heden nacht te één ure ontsliep, na een smartelijk lijden van circa acht maanden, mijne dierbare gade G. C. MASDORP, in den ouderdom van 43 jaren. Wat ik en mijne drie kinderen, uit een vorig huwelijk, aan haar verliezen, kunnen alleen zij beseffen, die de dierbare overledene van nabij gekend hebben. C. H. OTTO.
'sGRAVENHAGE, 11 Februarij 1864.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 73 jaren en 4 maanden, mijne hartelijk geliefde echtgenoote JUDITH NIEUWENTAP, tot diepe droefheid van mij, mijne kinderen, behuwd- en klein-kinderen, na eene gelukkige echtvereeniging van ruim 51 jaren. C. VUYK.
Op verlangen van de overledene zal alleen door mij de uiterlijke rouw worden aangenomen.
BUIKSLOOT, 11 Februarij 1864.
Strekkende deze algemeene tevens tot bijzondere kennisgeving.

*** Eenige kennisgeving.
Den 25sten Januarij 1864 overleed, in den ouderdom van ruim 48 jaren, mijn hartelijk geliefde echtgenoot, de Wel-Eerwaarde Zeer Geleerde Heer ALBERTUS JACOBUS HAMERSTER, Theologiae Doctor en Predikant bij de Hervormde gemeente te *Dockum*.
DOCKUM, A. G. KUTSCH,
12 Februarij 1864. wed. *A. J. Hamerster*.
Wegens betrekkingen in het buitenland eerst nu geplaatst.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, ondervonden bij het overlijden van mijn geliefden echtgenoot, betuig ik, ook namens mijne kinderen en behuwd-kinderen, mijnen hartelijken dank. Wed. P. T. C. STOLTE,
VAN INGEN.

*** De weduwe en kinderen van den Heer Mr. CORNELIS SLEESWIJK VENING betuigen hiermede hunne erkentelijkheid voor de deelneming, die zij ondervonden hebben gedurende de ziekte en bij het overlijden van hunnen dierbaren echtgenoot en vader.
LEEUWARDEN, 11 Februarij 1864.

*** Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, bij het plotseling overlijden mijner geliefde echtgenoote *J. S. S. Vorstman*, betuig ik hiermede mijnen hartelijken dank. D. KONING G. W. ZOON.
ROTTERDAM, 13 Februarij 1864.

*** Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van mijne dierbare echtgenoote, betuig ik, ook namens mijne kinderen, mijnen hartelijken dank. A. GROEN.
ZANDVOORT, den 13den Februarij 1864.

Goedkoope uitgave
VAN DEN
BIJBEL VOOR KINDEREN,
door **C. SCHMID**, schrijver van *de Kersavond.*
TEN GEBRUIKE IN HUISGEZINNEN.
NAAR HET HOOGDUITSCH BEWERKT
door **J. M. L. ROLL**, Pred. te Amsterdam.

Deze *goedkoope uitgave* van SCHMID'S beroemden **Kinder-Bijbel** zal compleet zijn in *twaalf afleveringen.* De prijs van iedere aflevering (48 pag. compressen, doch zeer duidelijken druk bevattende) is slechts

twintig cents,

zoodat de aanschaffing thans in *ieders bereik* is en dit voortreffelijke werk in geen huisgezin meer behoeft te ontbreken. Deze uitgave zal hetzelfde bevatten als de *vier vroegere*, welke eene zoo gunstige ontvangst mogten ondervinden.

De inteekening staat open in alle Boekwinkels en bij de uitgevers **TEN BRINK & DE VRIES** te Amsterdam. De 5e afl. ziet reeds het licht, terwijl de 1e afl. alom ter inzage voorhanden is, en het prospectus *gratis* te bekomen.

*** Bij **MARTINUS NIJHOFF** te 's Gravenhage, ziet het licht:

De „Schandalen"
VAN DEN
„vrijen arbeid in Rembang."
Eene toelichting op het rapport van den Heer *O. van Rees*, over de vrijwillige tabaks-kultuur, door
H. C. BEKKING,
Oud-Resident van Rembang.
Gr. 8°. Prijs *f* 1,60.

Bij **H. A. M. ROELANTS** te Schiedam, ziet het licht:
EENE PRACHT-UITGAVE
VAN HET
GESCHIED- EN REDEKUNSTIG
GEDENKSCHRIFT
VAN
NEDERLANDS HERSTELLING,
DOOR
J. H. VAN DER PALM.
Opgedragen aan Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden.*

Groot 4°. ingenaaid *f* 3.— Gebonden in prachtband *f* 4,90.

Van dit zelfde werk is ook verschenen
EENE VOLKS-UITGAVE,
die à **30 cents** alom verkrijgbaar is.

*** Bij **JOH. NOMAN en ZOON** te Zalt-Bommel, teekent men in, op:

DE LOCOMOTIEF,
SAMARANGSCH HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD.
Verschijnt 2 maal 's weeks. Prijs per jaargang *franco* pr. Landmail (*bij vooruitbetaling*) *f* **30.—**

Op *franco* aanvrage zijn proefnummers te erlangen.

Bovengenoemden ontvingen per laatste Landmail een klein getal ex. — die door hen aan de eerst aanvragende zullen worden afgeleverd — der brochure:
DE NIEUWE REGELING
DER
SUIKERCONTRACTEN.
(Overgenomen uit het Sam. Advert.-Blad). Prijs ***f* 0,60.**

HOOGDUITSCHE TAAL.

Door de Boekhandelaren **DE ERVEN DOORMAN** te 's Gravenhage, is thans uitgegeven à *f* 1: *De derde druk* van het eerste deel der **HOOGDUITSCHE SPRAAKKUNST**, bevattende *grondbeginselen der hoogduitsche taal*, op eene nieuwe en beknopte wijze naar den geest der taal voorgedragen, met opstellen ter toepassing, door H. W. MÜLLER, Onderwijzer in vreemde talen te 's Gravenhage, en als zoodanig verbonden aan de Fondatie der Vrouwe van Renswoude.

Van het tweede deel, bevattende het vervolg op de **GRONDBEGINSELEN DER HOOGDUITSCHE TAAL**, met opstellen ter toepassing, is ook een nieuwe druk à *f* 1 te bekomen; alsmede: **SPELLING EN UITSPRAAK DER HOOGDUITSCHE WOORDEN**, *in verband gebragt met het Nederduitsch, benevens spel- en leesoefeningen tot inleiding in de studie der hoogduitsche taal*, à 50 cents.

*** Bij **P. N. VAN KAMPEN** te Amsterdam, ziet het licht:
SLEESWIJK-HOLSTEIN
TEGENOVER
DENEMARKEN,
door Dr. ENGELBREGT, Hoogleeraar te Amsterdam.
PRIJS *f* 1.—

Ieder die zich een eenigzins helder denkbeeld wil vormen van den oorsprong dezer moeijelijke kwestie, thans zoo zeer aan de orde van den dag, kan dit in bovengenoemde brochure vinden.

ZEEPIJNBOOM SAP.
BLOEDSPUWING, LONG- EN KEELTERING.
BELANGRIJKE GENEZING.
Mijnheer BREDENHORST te Antwerpen!

Eenige jaren met zware hoest, kortademigheid geplaagd, eene borstziekte waardoor ik zoodanig was verzwakt, en na eenigen tijd uw medicament gebruikt te hebben, beken ik volkomen genezen te zijn, dank uwe spoedige en goede bediening mij bewezen, zend mij nog 12 fl. want mijn doctor zegt mij nog eenige tijd voort te gaan.

Gend, Julij 63. (Was geteekend) F. SARSEIN.

Meerdere bewijzen liggen ter lezing aan het Hoofddepôt voor Nederland te Amsterdam bij M. CLEBAN, Huidenstraat 278, waar dit heilzaam geneesmiddel verkrijgbaar is à *f* 1,20 per fl., bij de 6 fl. *f* 1, bij de 12 fl. à 80 cts. de fl.

H. A. M. ROELANTS te Schiedam, heeft uitgegeven, de afleveringen 1—10 van
JOOST VAN VONDEL'S
VOLLEDIGE DICHTWERKEN.
NAAR TIJDSORDE GERANGSCHIKT EN IN DE HEDENDAAGSCHE SPELLING UITGEGEVEN.
MET INLEIDING EN AANTEEKENINGEN
VAN
Dr. J. VAN VLOTEN,
HOOGLEERAAR TE DEVENTER.

VONDEL'S DICHTWERKEN zullen op nieuw worden uitgegeven, onder bezorging van den Hoogleeraar Dr. J. VAN VLOTEN. — Eene uitvoerige inleiding over het Leven en de Werken des Dichters zal deze uitgaaf openen, terwijl de aanteekeningen, ophelderingen tot den tekst bevattende, onder iedere bladzijde zullen geplaatst worden. — Ofschoon men voor eene uitgaaf van VONDEL'S werken, bestemd voor het hedendaagsche publiek, de voorkeur geeft aan onze hedendaagsche spelling, zoo zal niettemin VONDEL'S taal geheel behouden blijven, en zullen de wijzigingen alleen op de spelling betrekking hebben. Alle thans verouderde woorden, doch eigenaardig aan VONDEL'S tijd, blijven onveranderd en worden in de aanteekeningen verklaard. Het formaat is imperial octavo, en de typographische uitvoering overeenkomstig de eischen van den tegenwoordigen tijd. Eene geheel nieuwe letter is opzettelijk voor dit werk gegoten. — De uitgaaf wordt geraamd op 100 of 110 vellen druks, van 16 bladzijden, twee lijvige boekdeelen vormende. — De verzending zal geschieden in ongeveer **veertig afleveringen**, waarvan er maandelijks minstens een het licht ziet. Deze afleveringen zullen tot den ongehoord lagen prijs van slechts **25 cents** berekend worden. VONDEL'S VOLLEDIGE DICHTWERKEN zullen dus ongeveer

TIEN GULDEN

kosten, terwijl in geen geval meer dan 110 vellen druks den inteekenaren worden in rekening gebragt, en men zoo in ruim drie jaren, bij eene jaarlijksche uitgaaf van **drie gulden**, VONDEL'S Dichtwerken volledig kan bezitten. VONDEL'S Portret wordt aan de inteekenaren bij de laatste aflevering *gratis* uitgereikt.

*** In den Boekhandel van **J. B. WOLTERS**, te Groningen, zijn verschenen:

Dr. ***L. S. P. MEIJBOOM*, het leven van Jezus**, tweede herziene uitgave, 1ste en 2de afl., XVI en 368 bladz. *f* 0.75

Deze nieuwe uitgave wordt uitgegeven in 14 afleveringen, die binnen den tijd van 10 maanden compleet zal zijn. Iedere aflevering kost *f* 0.75, zoodat het geheele werk, 't welk vroeger *f* 31.70 kostte, niet hooger dan op *f* 10.50 zal komen.

Dr. ***WILLIAM ELLERY CHANNING'S* werken**, tweede herziene uitgave. Eerste deel *f* 0.90

Compleet in 6 à 7 deeltjes van 250—300 bladzijden compressen druk, voor den zeer geringen prijs van 90 Ct. per deel.

Dr. ***THEODORE PARKER*, de godsdienst in haren oorsprong, hare vormen en hare ontwikkeling**, door Ds. *J. J. SWIERS*, 2 dln. *f* 3.50

Dr. ***THEODORE PARKER*, de hoogste belangen der menschheid**, door *J. J. SWIERS.* *f* 2.60

Dr. ***THEODORE PARKER*, gebeden**, door Ds. *E. J. P. JORISSEN*, *f* 1.50, in verguld linnen band *f* 1.90

Heeft de edele en helderdenkende ZSCHOKKE in menig gemoed de reine vonk van hooger leven ontstoken, door den godvruchtigen en beminnelijken CHANNING wordt die vonk tot eene liefdevlam aangewakkerd, terwijl PARKER door zijne krachtvolle, mystische taal aan dat leven hooger kracht en zelfstandigheid geeft.

Ds. ***E. J. P. JORISSEN*, godsdienst en deugd**, in gr. 8°. *f* 2.90

Men zie hierover het *Leeskabinet* 1864 n°. 1.

***L. KELLNER*, de opvoedkunde in aphorismen**, naar den vierden druk, tweede uitgaaf, 156 bladz. *f* 0.50.

„Dit werkje van KELLNER, zegt de recensent in de *Tijdspiegel*, is wezenlijk eene goudmijn en wel eene onuitputtelijke, zoowel voor ouders als voor schoolopzieners en onderwijzers. — Het bevat in korte paragraphen zooveel belangrijke stellingen omtrent schoolgebouwen en hunne vereischten; omtrent de vorming van onderwijzers en hunne verpligtingen; omtrent ouders en hunne kinderen; omtrent leermethoden en de stof van onderwijs; omtrent opvoeding vooral en hare beoefening, dat men gansche boekdeelen over die stellingen zou kunnen vullen. Wij beschouwen dit boekje als eene vraagbaak, die men niet ligt te vergeefs zal raadplegen."

***J. WORP*, de melodiën der evangelische gezangen**, bij de Nederlandsche Hervormde gemeente in gebruik, vierstemmig gezet met voor- en tusschenspelen, voor orgel, met of zonder pedaal, piano of gemengd koor, 6 afleveringen *f* 5.40

***N. J. ANDERSSON*, eene reis om de wereld**, naar het Zweedsch, door *J. J. A. GOEVERNEUR*, goedkoope druk, 360 bladz. *f* 1.75

„Een keurig gedrukt, vloeijend vertaald en boeijend geschreven reisverhaal." (*De recensent.*)

„Het geheele boek is eene alleraangenaamste en tevens leerzame lectuur. Voor leesgezelschappen is het een juweel." (*Het leeskabinet.*)

***A. BERTHELT*, uit alle werelddeelen**, losse schetsen en schilderingen, tot bevordering van landen volkenkennis, naar 't Hoogduitsch, door *J. J. A. GOEVERNEUR*, tweede uitgaaf, XII en 414 bladz. *f* 1.90

***J. J. A. GOEVERNEUR*, gedichten en rijmen**, in postf., 2de druk, 152 bladz. *f* 0.90

Dr. ***A. VOGEL*, leesboek der kinderziekten**, door Dr. *A. DRIELSMA*, 640 bladz. en 6 steendrukplaten. *f* 4.90

Dr. ***H. BEINS*, spierarbeid en voedsel**, eene bijdrage tot de voedingsleer *f* 0.50

Voor slechts *f* 8.50,
is bij **C. F. STEMLER**, Boekh., te Amsterdam, en verder alom verkrijgbaar:
DE BIJBELVERTALING
MET DE AANTEEKENINGEN EN APOCRYFE BOEKEN,
van Prof. J. H. van der PALM.
Sterlijk gebonden in 7 octavo banden à *f* 11,75.
De Apocryfe boeken afzonderlijk in 8° à *f* 1,60
dito in quarto à *f* 3.

*** Bij de Boekhandelaars **Is. An. NIJHOFF en ZOON** te Arnhem, komt van de pers:

1°. Kaart van Gelderland,
verdeeld in arrondissementen en regterlijke kantons, en met alle spoor-, staat- en kunstwegen. *Derde druk.*
Prijs *f* 1,25.

2°. ARNHEM IN 1813,
door **Mr. J. W. STAATS EVERS.**
Derde, veel vermeerderde druk, met een platte grond.
Prijs 60 cents.

Ook is bij hen verkrijgbaar gesteld:
3°. KAART VAN DE HEERLIJKHEID HET LOO,
opgedragen aan Z. M. den Koning der Nederlanden, vervaardigd op het atelier van den Heer J. SMULDERS te 's Hage. Twee bladen.
Prijs *f* 4.—

*** Heden verscheen bij **G. L. FUNKE** te Amsterdam, een nieuw
HANDWOORDENBOEK,
BIJ
HET GEBRUIK VAN DEN BIJBEL,
bevattende eene verklaring van talrijke vreemde uitdrukkingen, woorden, eigen namen, enz., in den Bijbel voorkomende. Naar het Hoogduitsch, door F. L. FISCHER. **1e afl., prijs 40 cents.**

Dit boek is bestemd om *voor iedereen* een hulpmiddel te zijn, zoo **bij het lezen der Heilige schrift als bij het beoefenen der Bijbelsche geschiedenis**; de uitgever heeft daarom DEN PRIJS UITERST LAAG gesteld, zoodat het geheele werk niet meer *dan f* 2 *compleet* zal kosten. Alle Boekh. bezorgen de 1e afl. ter inzage.

*** In den Boekhandel van **J. M. W. WAANDERS** te Zwolle, is verschenen en alom verkrijgbaar:
DE ONTWERPEN VAN WET
tot regeling der
GENEESKUNDIGE AANGELEGENHEDEN,
getoetst aan de belangen van
MAATSCHAPPIJ en WETENSCHAP,
door W. J. C. WIEDENBROEK, Med. et Obst. Doctor te Raalte. Gr. 8°. *f* —.30.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ en ZONEN.